Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

ЗВЯЗДА

№ 14 (5146)
СТУДЗЕНЬ
16
СЕРАДА
1935 г.
год выдання XVII

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

АДКРЫЎСЯ XVI УСЕРАСІЙСКІ З'ЕЗД СОВЕТАЎ

6 гадзін 15 мінут у крэмлеўскім палацу. З края ў край велізарнай залы грымяць авацыі. Усе дэлегаты ўстаюць, сустракаючы ўвашоўшых на трыбуну таварышоў СТАЛІНА, КАЛІНІНА, МОЛАТАВА, КАГАНОВІЧА, ВАРАШЫЛАВА, ОРДЖАНІКІДЗЕ, КУЙБЫШЭВА, СУЛІМАВА, МІКАЯНА, ЧУБАРА, ЖДАНАВА. Авацыі з кожным імгненнем нарастаюць. Нясуцца радасныя воклічы: «Няхай жыве вялікі Сталін! Ура!».

Нарэшце тав. КАЛІНІН атрымлівае магчымасць гаварыць. У сваёй уступнай прамове ён дае кароткі агляд выключных дасягненняў краіны. І калі ён адзначае выдатную ролю тав. СТАЛІНА ў гіганцкіх перамогах соцыялізма, зноў магутнай дэманстрацыяй адданасці мас ленінскай партыі і арганізатару перамог таварышу СТАЛІНУ адзываецца ўся зала.

У прэзідыум выбіраюцца 26 чалавек. Першы — таварыш СТАЛІН. І зноў — грамавая авацыя, усе дэлегаты ў аднадушным парыве, стоячы, вітаюць правадыра партыі і рабочага класа. — Калінін... — Молатаў... — Кагановіч... — Варашылаў... — Сулімаў... — прадаўжае чытаць спіс прэзідыума тав. Філатаў.

Пад воклічы: «Ура!», «Няхай жыве Міхаіл Іванавіч Калінін!» усерасійскі староста выбіраецца старшынёй XVI з'езда советаў. Сакратаром з'езда выбіраецца тав. КІСЕЛЁЎ.

З'езд зацвярджае таксама парадак дня і рэгламент. Міхаіл Іванавіч КАЛІНІН дае слова для справаздачы ўрада РСФСР тав. Д. Е. СУЛІМАВУ.

XI УСЕБЕЛАРУСКІ З'ЕЗД СОВЕТАЎ

ТАРЖАСТВО ЛЕНІНСКА-СТАЛІНСКАЙ НАЦЫЯНАЛЬНАЙ ПАЛІТЫКІ

XI з'езд советаў з аграмаднай увагай заслухаў даклад старшыні Совета Народных Камісараў БССР тав. Галадзеда аб рабоце ўрада. У сваім яркім і глыбока змястоўным дакладзе тав. Галадзед нарысаваў яркую карціну соцыялістычнага будаўніцтва ў Совецкай Беларусі.

Даклад урада з'явіўся найярчэйшым пацвярджэннем таржаства ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыкі. На самым рубяжы з капіталістычным Захадам Совецкая Беларусь — соцыялістычны фарпост Совецкага Саюза—пад кіраўніцтвам нашай партыі і вялікага Сталіна, пры аграмаднейшай дапамозе ўсяго СССР і асабліва рускага пролетарыята ператварылася ў квітнеючую рэспубліку вялікага Саюза Советаў.

Выраслі новыя фабрыкі і заводы, рэканструяваны, г. зн. па сутнасці занава пабудаваны, старыя прадпрыемствы. 75 проц. бядняцка-серадняцкіх гаспадарак аб'яднаны ў калгасах.

Замест сахі і драўлянай бараны на калгасных і соўгасных палях бараздзяць трактары і складаныя сельскагаспадарчыя машыны. На базе соцыялістычнай эканомікі пышным цветам расцвіла і культура нацыянальная па форме і соцыялістычная па зместу. Совецкая Беларусь у гэтым годзе нязмерна лепш справілася з завяршэннем работ сельскагаспадарчага года.

Толькі пад сцягам нашай партыі, толькі пад сталінскім кіраўніцтвам Совецкая Беларусь магла ператварыцца ў адну з перадавых рэспублік вялікага Совецкага Саюза.

Тав. Галадзед нарысаваў яркую перспектыву будучыні Совецкай Беларусі. Праблемы Вялікага Дняпра, праблемы скарыстання торфу, як энергетычнай і хімічнай базы, праблемы скарыстання мясцовай сыравіны—усё гэта дасць магчымасць яшчэ больш умацаваць магутнасць БССР, як неадлучнай часткі Совецкага Саюза, яшчэ больш умацаваць яе, як непрыступную крэпасць соцыялізма на стыку з капіталістычным Захадам. Няма больш старой сярмяжнай, лапцюжнай, няграматнай і забітай калоніі царскага самаўладства.

Ёсць Беларуская Соцыялістычная Совецкая Рэспубліка, краіна індуства...

...рага парушыць нашы свяшчэнныя недатыкальныя граніцы будзе разгромлена. Мацаваць абароназдольнасць соцыялістычнай радзімы, мацаваць магутнасць нашай Чырвонай арміі, акружыць яе яшчэ большымі клопатамі і любоўю—наш пярвейшы абавязак».

Гэта клятва будзе выканана.

Класавы вораг у перадсмяротнай агоніі прабуе аказаць шалёнае супраціўленне пераможнаму соцыялістычнаму будаўніцтву. Гнусныя падонкі, прадажныя шпіёны антысовецкай, антыпартыйнай, контррэволюцыйнай групы Зіноўева—Каменева здрадніцкім стрэлам вырвалі з нашых радоў лепшага саратніка Сталіна, аднаго з правадыроў нашай партыі—С. М. Кірава.

Працоўныя БССР на гэты гнусны здрадніцкі стрэл адказалі яшчэ большым згуртаваннем сваіх радоў вакол партыі Леніна, вакол вялікага Сталіна.

Вышэй рэволюцыйную пільнасць! Яшчэ мацней удар па недабітаму класаваму ворагу і яго агентуры, па буржуазных беларускіх нацыяналістах і вялікадзяржаўніках! Вось што пранізвае кожнага працоўнага Беларусі, вось што з'яўляецца цэнтральнай мыслю ў рабоце з'езда.

КП(б)Б—адзін з перадавых атрадаў вялікай ленінскай партыі. Ажыццяўляючы ўказанні ЦК ВКП(б) і тав. Сталіна, мы дабіліся буйнейшых перамог. І гэтым перамогам мы абавязаны таму, што Цэнтральны Камітэт нашай партыі на чале з стойкім, выпрабаваным большэвіком тав. ГІКАЛО, наш урад няўхільна змагаліся за ажыццяўленне гэтых указанняў, за праводзенне генеральнай лініі нашай партыі.

«Перамаглі—гэта верна. Але нельга зазнавацца ў сувязі з гэтымі поспехамі. Самае небяспечнае, калі супакойваюцца на поспехах і забываюць аб недахопах, забываюць аб далейшых задачах» (СТАЛІН).

Гэта мудрае ўказанне правадыра з'яўляецца праграмай нашай работы.

Пад кіраўніцтвам ленінскай партыі і яе штаба—сталінскага ЦК і вялікага Сталіна, мабілізуючы працоўныя масы на барацьбу за выкананне грандыёзных планаў другой пяцігодкі, мы пойдзем к новым і но...

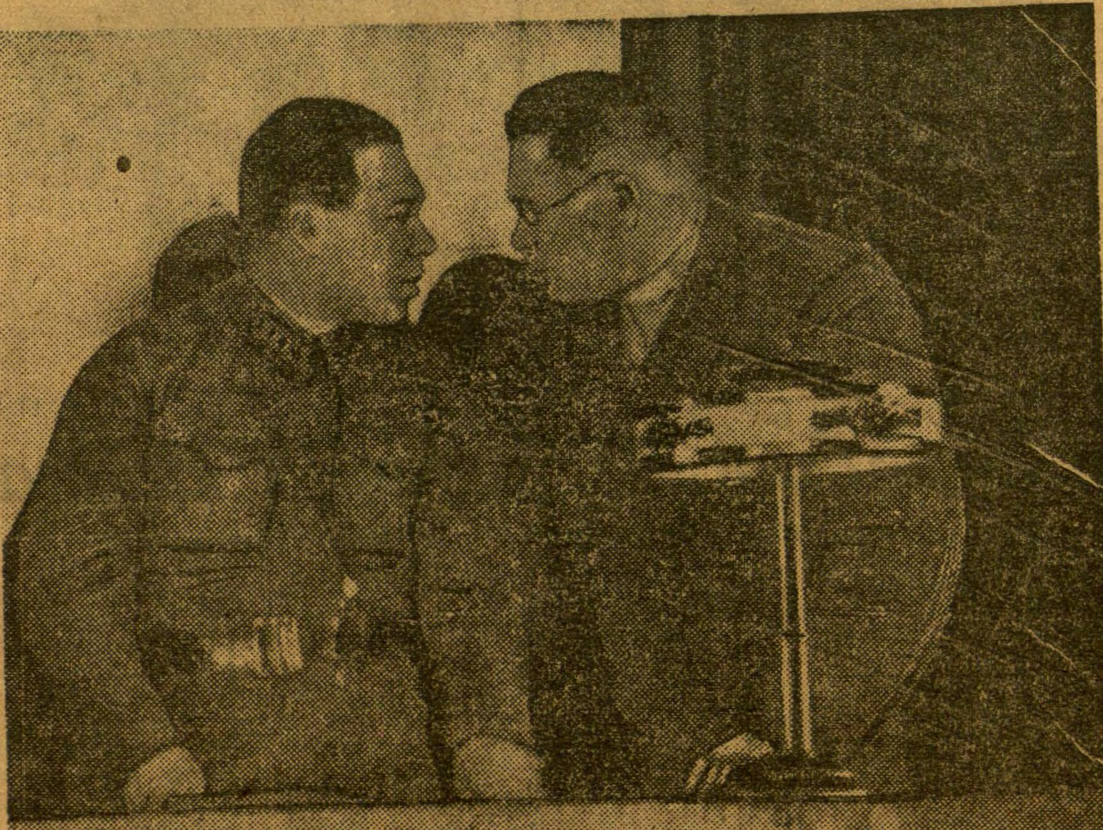

Тт. ГІКАЛО і СМІРНОЎ у прэзідыуме з'езда.

ПРЫВІТАННЕ ГОРАДУ ЛЕНІНА І ЛЕНІНГРАДСКАЙ ВОБЛАСЦІ

XI усебеларускі з'езд советаў шле палкае большэвіцкае прывітанне пролетарыям і ўсім працоўным горада Леніна і Ленінградскай вобласці. Пад кіраўніцтвам ленінскай партыі, пры аграмаднай дапамозе рабочага класа Совецкага Саюза і яго лепшага атрада горада Леніна Беларусь ператварылася ў квітнеючую рэспубліку. Совецкая...

...нага будаўніцтва паказвалі і паказваюць узоры большэвіцкай барацьбы за генеральную лінію партыі.

XI з'езд Советаў, а разам з ім і ўсе працоўныя Совецкай Беларусі з пачуццём велізарнейшай жалобы раздзяляюць з вамі аграмаднейшую ўтрату, якая напаткала большэвікоў і працоўных Ленінграда і...

Працоўныя Совецкай Беларусі яшчэ вышэй узнімуць рэволюцыйную пільнасць, яшчэ мацней і больш жорстка будуць змагацца з класавым ворагам, яшчэ цясней згуртуюць свае рады вакол ленінскага ЦК і вялікага Сталіна для далейшай барацьбы за канчатковую перамогу комунізма.

Няхай жыве калыбель пролетарскай...

ЛІЧБЫ ПЕРАМОГ

«Прэм'ер-міністр, які божай міласцю вёў нашу краіну праз цяжкія іспыты крызіса апошніх год, падняўся на трыбуну. На лаўках апазіцыі яго спаткалі разгубленым маўчаннем. Прэм'ер-міністр пачаў свой даклад заслужаным дакорам народу, які ўсё-ж плаціць мала падаткаў на павелічэнне нашых узбраенняў, і гэта стварае небяспеку для нашай нацыі ад знешніх ворагаў і асабліва ад крыважэрных большэвікоў, якія могуць нанесці рэволюцыйны ўдар у самае сэрца нашай вялікай нацыі. Потым прэм'ер-міністр спыніўся на становішчы калоній. Ён растлумачыў, што ўрад прымяняў усе вядомыя рэпрэсіўныя меры, але толькі з-за поўнай галечы і разбурэння, да якіх прышлі калоніі, яны не змаглі паглынуць усіх тавараў, накіраваных з метраполіі. Прэм'ер-міністр заявіў, што рухаемы пачуццём да народу, кіруемы воляй бога і следуючы прынцыпам высокай справядлівасці, урад, калі толькі выбаршчыкі дазволяць яму застацца на пасту, і надалей будзе весці палітыку фізічнага знішчэння пратэстуючых і эканамічнага абмежавання маўклівых.

Крыкі з лавак апазіцыі перарвалі мудрую прамову прэм'ер-міністра. Але нашы малайцы ўвайшлі ў залу і садзейнічалі ўздыму нацыянальнага духу. Хутка апозіцыя стала асоб, дзякуючы сваёй няўважлівасці трапіўшых пад упаўшыя крэслы, былі пакрыты вялічнымі гукамі гімну нацыі. З'езд прадаўжаўся далей».

Мы не ручаемся за абсалютную дакладнасць напісанага. Але, ва ўсякім выпадку, мы пастараліся захаваць стыль якой-небудзь «Фелькішэр беобахтэр» або «Газеты Варшаўскай». Мы зрабілі гэта для таго, каб толькі на вокамгненне выклікаць зніштажальную ўсмешку на вуснах дэлегатаў XI усебеларускага з'езда советаў, якія ўчора доўгай незмаўкаючай трыумфальнай авацыяй спаткалі з'яўленне на трыбуне з'езда старшыні Совета Народных Камісараў БССР тав. Мікалая Мацвеевіча Галадзеда. Большага, чым гэта зніштажальная ўсмешка, нелафорты атрымаць ад ленных лю...

...наркома станавіўся інжынерам, калі ён гаварыў пра Крычаўскі цэментны, пра Гомельскі механізаваны шклозавод, пра Барысаўскую макаронную фабрыку. Беларусь да з'езда калектывізавалася на 72,6 проц. Старшыня Соўнаркома станавіўся аграномам, расказваючы пра 105 цэнтнераў ураджаю бульбы з га, пра рост пагалоўя жывёлы. І часта з'езд радасна ўсміхаўся. У нас не было раней ніводнага трактара — зараз у нас 3.971 трактар. У нас не было ніводнай МТС — зараз іх у нас 76. У нас не было ніводнага аўтамабіля, зараз у калгасах іх 423.

Старшыня Соўнаркома станавіўся клапатлівым настаўнікам, калі ён гаварыў пра 544 тысячы дашкольнікаў, пра 7.105 школ, пра 18 вышэйшых устаноў, з якіх вышла ўжо 3.148 спецыялістаў.

Раптам здавалася, што трыбуна з'езда ператвараецца ва ўніверсітэцкую кафедру і на ёй вучоны, захапляючыся, расказвае як супрацоўнік НДІ прамысловасці тав. Жукаў адкрыў спосаб здабычы эцілавага спірту з торфу, якое надзвычай важнае навуковае значэнне гэта мае; як т. Гарлачоў вынайшаў ільноцерабілку і як яна працуе; што такое бульбяны камбайн; як складаецца Беларуская энцыклапедыя і якія чарцяжы Прапойскага камбіната ўжо гатовы.

Потым старшыня Соўнаркома пачаў расказваць з'езду аб народным паэце Янку Купалу, аб рамане Коласа «Дрыгва», аб маладым паэце Куляшове і пісьменніку Галавачы. У гэтых словах чулася, якімі клопатамі акружае наш урад пісьменнікаў, мастакоў, артыстаў, аб якіх таксама гаварыў старшыня Соўнаркома.

Старшыня Соўнаркома, як урач, паставіў дыягназ: жыццё нашга стала добрым, заможным, радасным. Гэта пацвярджаецца медыцынскай статыстыкай. У 1913 і 1919 г.г. на адну тысячу жыхароў у нас памірала 20 чалавек, зараз на адну тысячу памірае дванаццаць

стрыяльна-аграрная, краіна, якая ў брацкім адзінстве з народамі СССР будуе соцыялізм.

У сваім прывітанні найвялікшаму генію нашай эпохі—правадыру сусветнага пролетарыята тав. Сталіну XI з'езд советаў, а разам з ім і ўсе працоўныя Беларусі гаворыць:

«Мы клянемся табе, таварыш СТАЛІН, што будзем граніцу трымаць на замку, будзем яе ахоўваць, як зяніцу вока. Усякая спроба во-

вым перамогам за далейшы росквіт эканомікі і соцыялістычнай культуры, за сусветную пролетарскую рэволюцыю.

Пад знакам барацьбы за тржаство генеральнай лініі нашай партыі, за тржаство пролетарскага інтэрнацыяналізма, пад знакам далейшага згуртавання нашых радоў вакол ленінскай партыі і вялікага Сталіна праводзіць з'езд сваю работу.

І ў гэтым залог поспехаў.

Беларусь з'яўляецца сапраўды магутным соцыялістычным фарпостам на рубяжы з капіталістычным Захадам. Працоўныя Совецкай Беларусі ў сваёй штодзеннай практычнай рабоце па будаўніцтву соцыялізма ў нашай краіне заўсёды бралі прыклад з рабочых і працоўных горада Леніна, якія на ўсіх этапах рэволюцыі і соцыялістыч-

ўсяго Совецкага Саюза. Страчан адзін з правадыроў нашай партыі, бліжэйшы саратнік таварыша Сталіна — Сергей Міронавіч Кіраў, які загінуў ад рукі зіноўеўскай белагвардзейскай сволачы. Разбіты ў адкрытым баі, класавы вораг і яго агентура стрэлам з-за вугла ў кіраўнікоў партыі хочуць унесці замяшанне ў нашы рады.

тарскай рэволюцыі — рабочы клас горада Леніна!

Няхай жыве кіраўнік ленінградскіх большэвікоў — абласны камітэт партыі на чале з таварышам **Ждановым!**

Няхай жыве сталінскі Цэнтральны Камітэт і вялікі правадыр партыі і рабочага класа таварыш **Сталін!**

ДЗЕННІК XI З'ЕЗДА СОВЕТАЎ БССР

Ранішняе пасяджэнне 15 студзеня

✱ Пераліўы дружнай песні і музыкі раптам уварваліся і змяніліся громам воплескаў. Не паспела заціхнуць рэха, як зала зноў задрыжэла ад грому воплескаў, вітаючых з'яўленне ў прэзідыуме лепшага большэвіка, кіраўніка КП(б)Б тав. **ГІКАЛО.**

✱ Слова для справаздачы аб рабоце ўрада БССР прадастаўляецца тав. **ГАЛАДЗЕДУ.**

З'яўленне тав. **Галадзеда** на трыбуне суправаджаецца магутнай бурай воплескаў, пераходзячых у авацыю. Уся зала, стоячы, вітае тав. **Галадзеда.** Доўга не даюць яму гаварыць. З усіх бакоў залы гучыць «ура», раздаюцца лозунгі:

— Няхай жыве ЦК ВКП(б) і тав. **Сталін!**

— Няхай жыве ўрад БССР!

— Няхай жыве КП(б)Б і яе кіраўнік тав. **Гікало!**

✱ Тры з паловай гадзіны з'езд з затоенай увагай слухае даклад урада. Вопытнай рукой мастака тав. Галадзед рысуе разгорнуты паказ гігантскіх перамог, атрыманых БССР пад кіраўніцтвам партыі большэвікоў, вызначае далейшыя шляхі Совецкай Беларусі да ператварэння рэспублікі ў заможны, культурны, квітнеючы край соцыялізма.

Канец даклада тав. Галадзеда пераносіцца на вячэрняе пасяджэнне.

✱ Ад імя перадавых калгасаў Менскага раёна з'езд вітаў старшыня калгаса **«Перамога»** тав. **Якубовіч.**

✱ З'езд аднагалосна ўхваляе прапанову тав. Чарвякова і запрашае ў прэзідыум чатырох начальнікаў палітаддзелаў, узнагароджаных ордэнамі Леніна — тт. **Ваймана, Бангайціса, Майсеева і Каменштэйна.**

Вячэрняе пасяджэнне 15 студзеня

✱ Тав. Галадзед заканчвае справаздачу ўрада магутным «ура» ў гонар нашай вялікай соцыялістычнай радзімы, у гонар нашага настаўніка і правадыра тав. **Сталіна.**

✱ Радасныя гукі фанфар электрызуюць залу. Дэлегаты, стоячы, вітаюць з усіх канцоў залы ўваходзячых піонераў Беларусі, якія прышлі рапартаваць з'езду.

✱ Новы гром воплескаў раздаецца па адрасу ўваходзячай на трыбуну дэлегацыі горада-героя, горада Леніна. Лепшыя з лепшых пролетарыяў Ленінграда прышлі перадаць працоўным Беларусі сваю пролетарскую падзяку за тую безупынную дапамогу, якую Совецкая Беларусь з года ў год аказвае Ленінграду, які цвёрда і ўпэўнена, пад кіраўніцтвам партыі, стварае сваю ўласную харчовую базу.

Гаворыць тав. **Шапашнікава** — ад ленінградскага абкома ВКП(б), тав. **Караблёў** — ад 20-тысячнага рабочага калектыва завода імя Кірава, тав. **Знаменскі** — ад чырвонасцяжнага Балтыйскага флота.

✱ Па прапанове тав. Хацкевіча з'езд аднагалосна пасылае прывітальную тэлеграму ленінградскаму абкому ВКП(б) і аблвыканкому.

✱ На трыбуне дэлегацыя рабочых і калгаснікаў Заходняй вобласці. Ад імя III з'езда советаў вобласці ўсебеларускі з'езд вітае тав. **Осіпаў.**

Пад гучныя воплескі з'езд ухваляе прапанову тав. **Чарвякова** паведаміць у адказным прывітанні абком ВКП(б) і выканком советаў Заходняй вобласці, што БССР прапануе прадоўжыць нашае соцыялістычнае спаборніцтва і на 1935 гаспадарчы год.

✱ Радаснае хваляванне зноў напаўняе дэлегатаў, якіх з месц падымае бадзёры і ўпэўнены поступ шматлікіх калон фізкультурнікаў, якія з канца ў канец рэспублікі праняслі лыжную эстафету-рапарт да XI з'езда советаў. Лыжнікі розных каманд запаўняюць усе праходы вялікай залы. Здаровыя твары, моцныя ногі, меткія вочы. Кожны з іх — будаўнік. Кожны з іх барацьбіт. Кожны з іх гатоў пранізаць грудзі таго, хто паспрабуе напасці на нашу соцыялістычную радзіму.

Ад 200 тыс. фізкультурнікаў і 170 тыс. фізкультурнікаў, здаўшых экзамен на значок «Будзь гатоў да працы і абароны», тав. **Кузняцоў** рапартуе з'езду.

Ад імя з'езда фізкультурнікаў вітаў тав. **Чарвякоў.**

НАПЕРАД І ВЫШЭЙ!

Цудоўную мінуту перажылі дэлегаты з'езда ўчора на вячэрнім пасяджэнні. Учора не саромеліся слёз, і слёзы радасці выступалі на вачах пражыўшых доўгае жыццё старых калгаснікаў, на вачах фабрычных дэлегатаў і баявых камандзіраў, вадзіўшых у бай дывізіі, не плакаўшых тады, калі з каня падалі паражоныя куляй іх лепшыя таварышы. Мы бачылі, як расхваляваўся стары марак тав. Пуга, без слёз патапіўшы некалі любімы карабель, каб ён не дастаўся ворагу.

Шчаслівы той, хто перажываў учора на з'ездзе гэтыя мінуты. Шчаслівы, бо ён навочна ўбачыў тройчы цудоўную будучыню! Многа твараў бачыла за гэтыя дні зала пасяджэнняў, многа людзей падымалася на яе трыбуну, але ніколі не было тут тых, хто быў учора. Учора расчыніліся дзверы і паміж радамі з'явіліся сямігадовыя октябраты ў белых фуфайках, з канькамі, і піонеры з лыжамі і кнігамі. Яны неслі пшанічныя снапы, сцягі, цацкі. Яны адразу заўладалі залай і ўвагай і пачуццямі ўсіх дэлегатаў. На невялікай пляцоўцы перад трыбунай яны спявалі, дэкламавалі, танцавалі, гралі. І дзве тысячы чалавек, затаіўшы дыханне, глядзелі на гэту простую дзіцячую гульню. І не маглі наглядзецца! Бо што можа быць дзівосней, чым глядзець на большэвіцкіх дзяцей?...

Гэта былі арлянята эпохі Сталіна. Хто ведае, можа вось гэты чорнавокі хлопчык, які смела ўзабраўся на трыбуну і кіраваў чытаннем наказа з'езду (а чытаннем трэба было кіраваць, бо яго чыталі хорам і ў адзіночку не менш 200 чалавек), праз некалькі дзесяткаў год з гэтай самай трыбуны будзе гаварыць аб кіраванні казачнай краінай, усіх фарбаў якой зараз нават не можа ўявіць сабе наша фантазія. Тая любоў, з якою дзеці прасілі будучых дэлегатаў усесаюзнага з'езда советаў перадаць прывітанне Сталіну ад беларускіх піонераў, можа раўняцца толькі з прагавітай, усёпаглынаючай сынавай любоўю да вялікага, мудрага роднага бацькі.

На сямі мовах свету дзеці пракрычалі самы вялікі лозунг свету: «Няхай жывуць Советы, няхай жыве таварыш Сталін!». І тады парадак у зале парушыўся. Усталі ў прэзідыуме, усталі на ўсіх крэслах, кіноаператары забылі апараты, журналісты пакінулі блакноты, нават вартавыя каля сцягаў дрогнуўшымі рукамі прыціснулі халодныя лёзы шабляў да гарачых шчок. «Няхай жыве таварыш Сталін!». — прагрымела зала. І самая высокая слава, свяшчэнная слава дзіцячых вуснаў узнялася да вялікага чала правадыра, чый профіль узвышаўся над прэзідыумам.

Далікатна, па-бацькаўску, ласкава і цёпла загаварыў таварыш **Чарвякоў:** «Дарагія дзеці!... Урад прыняў ваш наказ, і ЦВК будучага склікання разгледзіць яго на адным з бліжэйшых пасяджэнняў. На памяць аб XI усебеларускім з'ездзе прэзідыум пастанавіў узнагарадзіць кожнага з вас каштоўнай кнігай. Але прыміце, дзеці, і вы наш наказ, а наш наказ вось які: вучыцца і вучыцца, як яшчэ завяшчаў вам Ленін, быць самымі здаровымі, самымі культурнымі, самымі вясёлымі, самымі лепшымі дзецьмі эпохі...

Маэстра не ў час уварваўся ў прамову таварыша Чарвякова гарачай і палкай мелодыяй «Інтэрнацыянала». І зноў устала зала. Безліч рук калгасніц і работніц, лепшых матак краіны, былі працягнуты да праходзячых самых юных сцяганосцаў ідэі Леніна-Сталіна. І пад гукі «Інтэрнацыянала», пад незмаўкаемае «ўра», пад звонкае гучанне дзіцячых галасоў, з сярэдзіны залы ўверх пачаў падымацца выпушчаны піонерамі маленькі стратастат. Ён ішоў усё вышэй і вышэй, як сімвал, у занябессе, у стратасферу. Туды, куды заваявальнікамі ўваходзяць большэвікі.

прэм'ер-міністры і «вялікія камбінатары» палітыкі, што выступаюць са сваімі эпракцыёнамі з трыбун еўрапейскіх урадаў. Учора ў часе даклада тав. Галадзеда па іх адрасу было нямала ўсмешак.

Нейкі Акіяма, кіраўнік японскага прамысловага бюро, выступіў з заявай, што СССР павінен аддаць Японіі Камчатку і Владзівасток. За гэта Японія можа нават выплаціць мільярд чатырыста мільёнаў іен. На лаўках магілёўскай дэлегацыі калгаснікі, усміхнуўшыся, заўважылі адзін другому:

— Няхай аддадуць гэтыя грошы Гітлеру. У яго насельніцтва галадае, а нам не трэба!

На лонданскай канферэнцыі Гугенберг патрабаваў, каб Германіі далі для вольнай эксплуатацыі землі, якія знаходзяцца на Усходзе Еўропы. Чырвонаармейскія дэлегаты засмяяліся: мы-то разумеем, што гэта за землі на ўсходзе, але папрабуйце іх крануць!

Польшча ўхіляецца ад нашай мірнай прапановы. Польшча шукае саюзу з падпальшчыкамі вайны. Мы ведаем, што капіталісты рыхтуюць вайну — гаварыў тав. Галадзед. І вельмі ўдала справа ад яго стаяла на стале прэзідыума мадэль лінкора «Парыжская комуна», падарунак маракоў. Вельмі ўдала ў зале перад ім ззяла безліч баявых ордэнаў.

Радасныя ўсмешкі ўвесь час успыхвалі ў зале, як іскаркі цудоўнага полымя. У зале было чаму радавацца. Народны даход краіны вырас да 99 мільярдаў. 115 тыс. трактараў у год сыходзіць з канвеераў. 72 тыс. аўтамабіляў у год выязджаюць з варот заводаў. Льецца нафта, плавіцца чыгун, вялікім квітнеючым квадратам ляжыць на карце 82 проц. калектывізаванай пасеўнай плошчы.

У дакладзе Мікалая Мацвеевіча было мала той напышчанай высокай палітыкі, якой характарызуюцца прамовы буржуазных міністраў. Старшыня Соўнаркома быў скромным і глыбока сур'ёзным. Ён гаварыў аб выніках працы рабочых і калгаснікаў, і твар нашага дзяржаўнага дзеяча адлюстроўваў у сабе шматгранную, шматкаляровую сапраўднасць рэспублікі.

У прамысловасць Беларусі ўкладзена не адзін дзесятак мільярдаў рублёў. Старшыня Соўнаркома загаварыў аб перспектывах, радасныя ўсмешкі сталі ўспыхваць у зале ўсё часцей і часцей. Прапойскі раён называў таварыш Галадзед і гаварыў аб гіганцкім камбінаце на 30 тысяч рабочых. Радаваліся на крэслах Прапойскага раёна, радаваліся ўсе дэлегаты. Аршанскі, — гаварыў тав. Галадзед пра ільнокамбінат. Радавалася Орша, радаваліся ўсе. Гомель... Віцебск... Бабруйск... — гучэлі назвы месц будучых работ. З'езд радаваўся, з'езд смяяўся.

— Паміраць не хочуць, — засмяяліся ў зале.

Калі Мікалай Мацвеевіч скончыў, у зале ў кулуарах, усюды збіраліся групкі дэлегатаў абменьвацца ўражаннямі даклада.

— Вялікая работа прадстаіць, — гаварылі дэлегаты.

— Нічога, возьмемся яшчэ раз і выканаем — хлопалі адзін аднаго па плячах ордэнаносцы, баявыя таварышы.

Да адной з такіх групак падышла тав. Сапун — начальнік палітаддзела Плешчаніцкай МТС. І нечакана яна загаварыла проста, сардэчна і ўсхвалявана.

— Вось, таварышы, — гаварыла яна. Перада мной ясна стаіць вобраз вартаўніка калгаса імя Молатава Саковіча Андрэя. Ворагі падкраліся да старога і ўдарылі яго тапаром у галаву. Ён упаў, абліваючыся крывёю. Так ляжаў ён сярод ночы пад дажджом непрытомны. Але пад раніцу мы знайшлі яго далёка ад паста, па дарозе ў палітаддзел. Ад месца, дзе ён ляжаў, вяла сцежка, заканаая крывёю.

Сцежка ішла вакол усіх калгасных свірнаў, вакол праўлення, вакол стайні і толькі тады выходзіла на дарогу. Мы рашылі, што ён блукаў у гарачцы, губляючы прытомнасць. Машына прывезла яго непрытомнага ў Менск, і тут ужо без наркоза яму зрабілі трэпанацыю чэрапа. На здзіўленне прафесароў, нейкім цудам Андрэй Саковіч ачуняў.

Тады дэлегацыя калгаснікаў Плешчаніцкага раёна наведала яго ў клініцы. Паміж іншым у гутарцы яго спыталі, як блукаў ён вакол калгаса з тварам, залітым крывёю. І Саковіч адказаў:

— Я, таварышы, адчуваў, куды трэба ісці, але я хадзіў, каб праверыць усю гаспадарку. Я вопытны вартаўнік і ведаю, што калі вартаўніка забілі, значыцца збіраюцца падпальваць, або красці.

І, усміхаючыся, Саковіч дадаў: яны лічылі, што забілі Саковіча... Не, каля калгаснага дабра Саковіч і мёртвы павінен быць жывым.

Тав. Сапун задумалася на хвіліну і потым выказала думку ўсіх, хто слухаў яе:

— Так... Такія людзі выканаюць усё, што рашыць наш XI усебеларускі з'езд советаў.

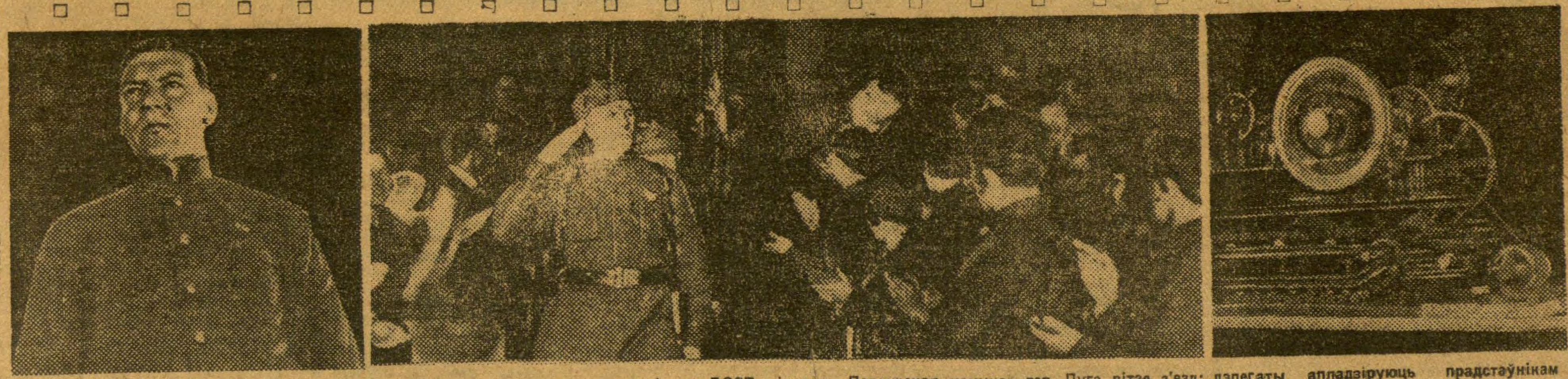

На першым пасяджэнні з'езда. Злева направа: ад падшэфнага БССР лінкора «Парыжская комуна» тав. Пуга вітае з'езд; дэлегаты апладзіруюць прадстаўнікам менскага гарнізона, якія прышлі вітаць з'езд; мадэль брыкетнага прэса, якая дэманстравалася рабочымі завода імя Варашылава на з'ездзе.

УСЯ КРАІНА РАЗАМ СА З'ЕЗДАМ СОВЕТАЎ ДЭМАНСТРУЕ СВАЮ БЕЗЗАВЕТНУЮ АДДАНАСЦЬ КОМУНІСТЫЧНАЙ ПАРТЫІ, ЛЮБІМАМУ ПРАВАДЫРУ МІЖНАРОДНАГА ПРОЛЕТАРЫЯТА ТАВАРЫШУ СТАЛІНУ, СВАЮ РАШЫМАСЦЬ І НЕПАХІСНАСЦЬ У БАРАЦЬБЕ ЗА ТАРЖАСТВО СОЦЫЯЛІЗМА

ПРЫВІТАННІ БРАЦКІХ КОМПАРТЫЙ XI З'ЕЗДУ СОВЕТАЎ БССР

КОМПАРТЫІ АЎСТРЫІ

Палкае брацкае прывітанне ад імя комуністычнай партыі Аўстрыі XI з'езду рабочых, сялянскіх і чырвонаармейскіх дэпутатаў Беларусі. Мы віншуем вас з аграмаднымі дасягненнямі ў галіне будаўніцтва соцыялізма, дасягненнямі на культурным і гаспадарчым франтах, АСАБЛІВА Ў СПРАВЕ КАЛЕКТЫВІЗАЦЫІ, СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ ПЕРАБУДОВЫ СЕЛЬСКАЙ ГАСПАДАРКІ. На перадавых пазіцыях трымайце высока совецкі сцяг, каб пад ім маглі згуртавацца ўсе працоўныя беларусы. Працуйце далей на карысць развіцця соцыялізма. Будзьце на варце, пільна аберагайце граніцы совецкай бацькаўшчыны ад усіх ворагаў працоўных. Комуністычная партыя Аўстрыі павядзе аўстрыйскі пролетарыят, які змагаўся ў лютым, пад сцягам комунізма к пераможнаму Окцябру для таго, каб разам з вамі будаваць соцыялізм у межах адной граніцы.

АЛЕКСАНДР ШЭНАУ.

КОМПАРТЫІ ВЯЛІКАБРЫТАНІІ

Дазвольце мне ад імя комуністычнай партыі і рэволюцыйных рабочых Вялікабрытаніі перадаць з'езду советаў Беларусі гарачае прывітанне.

Поспехі соцыялістычнага будаўніцтва ў Беларусі, таксама як і ва ўсім Совецкім Саюзе, на прамысловым, сельгаспадарчым, культурным і навуковым франтах натхняюць кожнага замежнага рабочага змагацца супроць масавага збяднення і тэрору ў краінах капіталізма. Ворагі Совецкага Саюза, ворагі рабочага класа ўсяго свету мабілізуюць усе свае сілы, каб зламаць магутнасць Совецкага Саюза. Ім удалося пры дапамозе подлых падонкаў агіднай зіноўеўска-трацкісцкай апазіцыі, пры дапамозе труслівага, накіраванага з-за вугла тэрору, вырваць з нашых радоў любімага Кірава. Але яны памыляюцца, калі думаюць, што гэтым шляхам яны падарвуць магутнасць Совецкага Саюза. Совецкі Саюз будзе мацнець і мацнець пад кіраўніцтвам нашага Сталіна, любімага правадыра сусветнага пролетарыята і прыгнечаных народаў. Дазвольце мне праз ваш з'езд вітаць выдатную Самарскую дывізію, над якой шэфствуюць англійскія рабочыя і разам з ёю ўсю вялікую Чырвоную армію.

Няхай жывуць чырвоныя ахоўвальнікі совецкіх граніц!

Няхай жыве комуністычная партыя і правадыр сусветнай рэволюцыі тав. Сталін!

БОБ МАК ІЛЬХОН.

Прадстаўнік компартыі Вялікабрытаніі.

КОМПАРТЫІ ЧЭХА-СЛАВАКІІ

Ад імя чэхаславацкай компартыі вітаем ваш з'езд, які падагуліць рэзультаты чатырохгадовай работы ў галіне соцыялістычнага будаўніцтва, праважзення ленінскай нацыянальнай палітыкі і будзе абмяркоўваць вашы далейшыя задачы ў барацьбе за соцыялізм. Прыклад Беларусі, дзе пад кіраўніцтвам компартыі ажыццяўляецца палітыка Леніна-Сталіна, дзе прыгнечаныя раней палітычна і нацыянальна-культурна народныя масы дабіваюцца соц. дабрабыту і соцыялістычнай культуры, **мае для барацьбы чэхаславацкага пролетарыята асаблівае значэнне, бо і ў нашай краіне класавае прыгнечанне пролетарскіх мас злучаецца з рознастайнейшымі формамі нацыянальнага прыгнечання, якое асабліва абвастрылася ў сілу гаспадарчага крызіса.** Таму працоўныя Чэхаславакіі стараюцца дасканаль вывучыць сутнасць нацыянальнай палітыкі Леніна-Сталіна, таму яны прызнаюць прыклад Совецкага Саюза і ваш прыклад, таварышы, які вы даеце ў вашай штодзеннай рабоце, як шлях, які вядзе таксама і да іх вызвалення.

У гэтыя дні, калі пролетарыят Совецкага Саюза скарбіць з повада смерці свайго вялікага правадыра тав. Кірава, забітага белабандытамі, падонкамі трацкісцкай і зіноўеўскай апазіцыі, лічым патрэбным вас запэўніць, што мы ў сваёй краіне разгорнем бязлітасную барацьбу супроць аднадумцаў гэтых бандытаў, соцыял-фашыстаў і трацкістаў, прабуючых адказаць на справядлівы прыгавор совецкага суда дзікімі ганеннямі супроць першай рабоча-сялянскай дзяржавы.

Далоў белагвардзейскіх забойцаў, гэтых алкідаў трацкісцка-зіноўеўскай апазіцыі!

Няхай жыве партыя Леніна-Сталіна!

Няхай жыве Комінтэрн!

ЦК КП Чэхаславакіі — Кл. ГОТВАЛЬД.

Аршанская дэлегацыя на XI у себеларускім з'ездзе советаў.

Дэлегацыя перадавога раёна

(Гутарка з аршанскай дэлегацыяй на XI усебеларускі з'езд советаў)

Учора аршанская дэлегацыя ў поўным складзе наведала рэдакцыю «Звязды». У гутарцы з супрацоўнікамі рэдакцыі дэлегаты падзяліліся сваёй радасцю за тыя вялікія поспехі, з якімі Аршанскі раён прыйшоў да XI з'езда советаў.

— З пачуццём вялікай радасці мы сустракаем усебеларускі з'езд советаў, — заявіў дэлегат з'езда старшыня Аршанскага РВК тав. **МІЦЬКОЎ**. — Радасці і гонару! Мы ганарымся тым, што ў вялікай барацьбе за аграмадныя гістарычныя дасягненні, з якімі БССР прышла да свайго XI з'езда советаў, Аршанскі раён займае адно з першых месц.

— Наш раён завяршыў 1934 год стопроцантным і датэрміновым выкананнем усіх асноўных гаспадарча-палітычных кампаній. К X з'езду советаў валавая прадукцыя прамысловасці Аршаншчыны складала 4 млн. руб. У 1934 г. раённая прамысловасць выпусціла прадукцыі (у нязменных цэнах 1926-27 г.) на 37 млн. руб., перавыканаўшы гадавы план на 28 проц. Рост, як бачыце, велізарны.

ным з перадавых яго ўчасткаў — паравозным дэпо. Паравознае дэпо моцна трымае ў руках пераходны сцяг кіраўніцтва МББ чыгункі, сцяг ЦВК БССР. У дэпо на відным месцы вісіць ганаровая мрамарная дошка НКШЗ.

За перыяд паміж X і XI з'ездамі советаў зусім змяніўся твар сельскай гаспадаркі раёна. У 1931 г. раён быў калектывізован на 17 проц. Зараз Аршаншчына — раён суцэльнай калектывізацыі. У 270 калгасах аб'яднана 88 проц. гаспадарак. Дзесяткі трактароў працуюць на калгасных палях.

Перамога калгаснага ладу асабліва выяўляецца ў росце ўраджайнасці. Канкрэтнымі лічбамі ілюструе гэта дэлегат з'езда, старшыня калгаса імя X з'езда советаў **Кузьма Ермалаевіч Максіменка**.

— Глеба нашага калгаса, — гаворыць Кузьма Ермалаевіч, — супяшчаная. На нашых землях пры аднаасобным гаспадаранні 6 цнт. з гектара лічылася рэкордным ураджаем. У 1934 годзе мы дабіліся ўраджаю зерневых 12 цнт. з гектара. І я ўпэўнен, што

Літаратурны паход выклікаў творчы ўздым калгаснікаў і калгасніц. Яшчэ год-два таму назад непісьменная **Каржуева** цяпер прынесла ў рэдакцыю раённай газеты «Ленінскі прызыў» напісаныя ёю вершы. Рэдакцыя надрукавала рад цікавых вершаў, якія адбіваюць барацьбу калгаса за заможнае жыццё.

У калгасе **«Чырвоная ніва»**, Паніэоўскага сельсовета ўсе хаты калгаснікаў электрыфікаваны і радыёфікаваны. Цяпер калгаснікі ганарацца новым дасягненнем. Яны пабудавалі калгасны водаправод, які ўжо абслугоўвае канюшні і жывёлагадоўчыя фермы. У бліжэйшым часе вада будзе падавацца і ў хаты калгаснікаў.

Наколькі вырасла калгасная самадзейнасць гаворыць той факт, што ў некаторых калгасах пачалі арганізоўваць балетныя групы. Даўно ўжо працуюць калгасныя аркестры, драматычныя гурткі. У бліжэйшым будучым у Оршы будзе праводзіцца калгасная і міжраённая алімпіяда самадзейнага калгаснага мастацтва.

ПРАЦОЎНЫЯ БССР—СВАЙМУ ГАСПАДАРУ —XI З'ЕЗДУ

МЕНСК

ЗАВОД СУЦЭЛЬНАЙ ТЭХНІЧНАЙ ГРАМАТНАСЦІ

Карусельны варштат, падоўжна-стругальны, даўбёжныя шэпінгі, рэвальверныя, быстраходна-такарныя, пнеўматычныя малаты, электраталі, электракраны і т. п. — вось што дэманструе рост і тэхнічнае ўзбраенне чырвонасцяжнага машынабудаўнічага завода **імя Варашылава.**

На мітынгах абедвух змен завода ў сувязі з адкрыццём XI усебеларускага з'езда советаў рабочыя дакладвалі аб выкананні ўзятых імі абавязацельстваў па вытворчаму паходу імя з'езда советаў.

Завод выканаў датэрмінова промфінплан і даў дадаткова дзяржаве на 1 млн. руб. прадукцыі. Сабекошт прадукцыі зніжан на 13 проц. замест 5,4 па заданню.

Мы можам рапартаваць нашаму з'езду, — заявілі рабочыя, — што завод імя Варашылава стаў **заводам суцэльнай тэхнічнай граматнасці. К дню адкрыцця XI з'езда советаў**, БССР наш завод налічвае 605 лепшых ударнікаў.

Наш падарунак XI і VII з'ездам советаў — гэта новага тыпу стругальны варштат, упершыню зроблены ў Совецкім Саюзе і на нашым заводзе.

Дасягненні, атрыманыя намі да з'езда советаў, — адзначылі ў сваіх выступленнях рабочыя завода, — абавязваюць нас яшчэ энергічней змагацца за выкананне тых рашэнняў, якія будуць прыняты з'ездам советаў.

З ГОНАРАМ АПРАЎДАЕМ імя тав. КІРАВА

Рабочы калектыў завода імя **Кірава** на мітынгу, прысвечаным адкрыццю XI усебеларускага з'езда советаў, даручыў сваім дэлегатам тт. Грыбашэўскаму і Меліцкаму даложыць з'езду аб тым, што ўзятыя раней на сябе абавязацельствы па выкананню праграмы к VII усесаюзнаму і XI усебеларускаму з'езду советаў заводам выкананы. К 15 снежня 1934 г. леташні план выканан на 106 проц., звыш плана дзяржаве дана прадукцыі на 309 тыс. руб.

Рабочы калектыў запэўняе з'езд советаў, што праграма 1935 г. будзе выканана поўнасцю.

— Імя таварыша **Кірава**, якое нададзена нашаму заводу, — заявілі рабочыя завода, мы апраўдаем з гонарам.

Няхай жыве XI з'езд советаў Беларусі!

Няхай жыве любімы правадыр міжнароднага пролетарыята таварыш **Сталін!**

РАПАРТ ЧЫРВОНАСЦЯЖНАГА „БОЛЬШЭВІКА"

Рабочыя менскага чырвонасцяжнага завода **«Большэвік»** рапартуюць XI усебеларускаму з'езду советаў аб вытворчых перамогах, якіх завод дабіўся на працягу з X да XI з'езда советаў. Промфінплан 1934 года быў выканан датэрмінова.

За час падрыхтоўкі да з'езда адрамантавана больш 200 кватэр лепшых ударнікаў. Ударнікі Дычэнка, Ліпкер, Зялёнка, Кутман і інш. атрымалі новыя кватэры.

Перадаючы пролетарскае прывітанне з'езду, рабочыя завода ў сваім прывітанні заяўляюць:

— Гаспадару Совецкай Беларусі— XI з'езду советаў даем абяцанне, што і ў далейшым будзем па-большэвіцку, па-сталінску змагацца за колькасныя і якасныя паказальнікі нашага плана, за ажыццяўленне рашэнняў XVII з'езда партыі і з'езда советаў.

ВІЦЕБСК

МАСАВАЕ СЛУХАННЕ РАБОТЫ З'ЕЗДА ПА РАДЫЁ

ВІЦЕБСК, 15 студзеня. **(Па тэлефону ад карэспандэнта «Звязды»).**

На ўсіх фабрыках, заводах і кватэрах рабочых арганізавана масавае слуханне работы з'езда па радыё.

Лепшая брыгада тав. Осса, фабры-

За чашкай чаю ўсе з вялікай увагай слухалі работу з'езда. Пасля трансляцыі падзяліліся думкамі, з чым яны прышлі да з'езда советаў. Знатны чалавек Багамолава (акулярная фабрыка) расказала, што на

МІЖНАРОДНЫ ГІМН

(„Інтэрнацыянал“)

Напісаў Эжэн Пат'е.

1.

Паўстань, з'яднаны сілай грознай,
Сусвет галодных і рабоў!
Бурліць разгневаны наш розум
І весці ў смертны бой гатоў.

Агнём зруйнуем да асновы
Свет лютых гвалтаў, а затым —
Мы наш, мы свет збудуем новы:
Хто быў нічым, той стане ўсім!

2.

Ніхто дабром не дасць збаўлення —
Ні бог, ні цар, і не герой!
Даб'емся самі вызвалення
Сваёю ўласнаю рукой.

Каб скінуць прэч уціск умела
І быць жыцця свайго — ўладар, —
Раздуйце горны, куйце смела,
Пакуль яшчэ іскрыцца жар.

3.

Закон — мана і здзек дзяржавы,
Падаткам жывяцца паны.
А наша моц і наша слава
Ярмом закута ў кайданы.

Далоў — атруту панскай ласкі,
Закон аб роўнасці — далоў!
— «Няма правоў без абавязкаў
І абавязкаў без правоў!».

4.

Пара з накрадзеным растацца
Заводаў, шахт гаспадары.
Пара спыніць вам гандаль працай,
Крыві народнай гандляры.

У вашых скрынях захаваны
Здабыткі працы векавой.
Паўстань, хто век гарбеў на пана,
Агнём бяры здабытак свой!

5.

На шыю нам плятуць вяроўку,
Нас труцяць каты каралі:
Салдаты справяць забастоўку
Штыкі павернуць да зямлі.

А з рук не выпусцім аружжа
Хай кінуць нас за панства ў бой —
Вайна вайне! Мы выйдзем дружна
На генеральскі зброд вайной.

6.

Мы ўсе работнікі сусвета
Працоўнай арміі сыны.
Ўладаць зямлёй мы маем права,
Правы — у нас, далоў — паны!

Хай загрыміць раскатам страшным
Над зграяй катаў грозны гром —
Для нас-жа сонца будзе ясна
Сваім прамённым зззяць агнём.

Гэта бой наш апошні,
Наш рашучы паход,
Інтэрнацыяналам —
З'яднаем людскі род!

Пераклаў з французскага арыгінала АНДРЭЙ АЛЕКСАНДРОВІЧ.

— Зусім нядаўна ў Оршы не было ніякой прамысловасці, калі не лічыць дробных саматужных майстэрань. За апошнія гады ў Оршы вырас рад буйных прадпрыемстваў — мясакамбінат, сілікатны завод, хлебазавод і інш. Гонарам Аршаншчыны і ўсёй БССР будзе магутны ільнокамбінат, які зараз будуецца. На ім будзе працаваць звыш 6 тыс. рабочых. На будаўніцтва камбіната затрачваецца 58 млн. руб.

Буйны рост прамысловасці суправаджаецца няўхільным уздымам дабрабыту рабочых і працоўных мас Аршаншчыны. Гэта ярка адбіваецца ў росце жыллёвага будаўніцтва. За апошнія гады ў Оршы выраслі новыя дамы для рабочых. Пабудован 42-кватэрны дом, заканчваецца будаўніцтва 22-кватэрнага дома. На будаўніцтве ільнокамбіната выраслі тры дамы на 96 кватэр. Але гэта яшчэ толькі пачатак. На ільнокамбінаце будзе пабудован новы рабочы пасёлак з прасторных добрых кватэр на 16 тыс. жыхароў.

У бліжэйшым часе заканчваецца будаўніцтва новага гукавога кінотэатра.

У барацьбе за першынства Аршанскага раёна не адстае і чыгуначны вузел. Дэлегат з'езда, член ЦВК БССР, машыніст т. **Мікуловіч** расказвае аб дасягненнях Аршанскага чыгуначнага вузла і аб ад…

…цэнт. з гектара, і я упэўнен, што ў гэтым годзе мы даб'ёмся яшчэ большага ўраджаю.

Калгас «X з'езд саветаў» — не выключэнне. Такіх-жа поспехаў дабіліся дзесяткі калгасаў Аршаншчыны. Гэта забяспечыла агульны рост ураджайнасці ў раёне за апошнія два гады на 50 проц. Раён перакрыў дзяржаўнае заданне па ўзняццю ўраджайнасці, даўшы замест 10 цнт. з гектара ў сярэднім 10,5 цнт. Перавыканана таксама планавае заданне па ўраджайнасці бульбы.

У цэнтры ўвагі сваёй работы калгаснікі паставілі барацьбу за ажыццяўленне дырэктыў партыі і ўказанняў таварыша **СТАЛІНА** аб развіцці жывёлагадоўлі. За 1934 год пагалоўе рагатай жывёлы павялічылася на 18 проц., свіней — на 26 проц., авечак — на 14 проц. У раёне няма ні аднаго калгаса, які-б не меў жывёлагадоўчай фермы. У гэтым годзе паніжан адыход парасят да 4,5 проц. Дзесяткі ферм у раёне зусім не ведаюць адыходу. У калгасе **«Вызваленне жанчын»** з 624 нарадзіўшыхся парасят у 1934 годзе пала ўсяго 4 штукі.

Аднак, трэба прама сказаць, што ў справе развіцця жывёлагадоўлі нашы дасягненні яшчэ яўна нездавальняючыя. Мы маглі зрабіць значна больш, чым зрабілі дагэтуль.

Няўхільна расце калгасная заможнасць. Ударнай чэснай працай калгаснікі Аршаншчыны заваёўваюць сабе культурнае заможнае жыццё. 65-гадовы калгаснік **Чаркасаў** (калгас імя X з'езда саветаў) атрымаў 306 пудоў хлеба, 800 пуд. бульбы, 750 руб. грашыма. Ён купіў сабе новы касцюм, дачцы паліто, шмат хатніх рэчаў.

Вага калгаснага працадня ўзнялася параўнальна з мінулым годам на 40 проц. У сярэднім па раёну прыпадае 3,2 кгр. на працадзень збожжавых і 9 кгр. бульбы.

Калгас **імя Леніна**, Якаўлевіцкага сельсовета, за працадні дзяржаве 32,5 тоны хлеба купіў аўтамашыну. Старшыня гэтага калгаса, дэлегат з'езда тав. **Ярош** справядліва ганарыцца гэтымі дасягненнямі.

Рост заможнасці ў калгасах выклікаў небывалы рост культурных запросаў калгаснікаў. Літаратурны пахол, абвешчаны «Звяздой», ахапіў звыш 100 калгасаў. У літаратурных гуртках займаецца 3.218 чалавек. З захапленнем калгаснікі чытаюць «Дрыгву» Якуба Коласа, «Поднятую целину» Шолахава, «Мать» Горкага. Над гэтымі кнігамі сядзяць начамі.

Дасягнутыя намі поспехі — заключаюць дэлегаты — з'яўляюцца толькі пачаткам барацьбы за бальшавіцкія калгасы і заможнасць калгаснікаў Аршаншчыны. Мы маем усе ўмовы для таго, каб у гэтым годзе дабіцца яшчэ больш высокага ўраджаю. У нас у ранніх тэрміны падняты пад зяб увесь яравы клін. Колькасць гною у гэтым годзе павялічваецца на 40 проц. Насенныя фонды поўнасцю засыпаны і ачышчаны, завершан міжкалгасны гатункаабмен насення. Ад нас саміх толькі залежыць цяпер дабіцца высокага ўраджаю.

Мы паставілі перад сабой задачу — рашуча ўзняць жывёлагадоўлю па раёну. Згодна дзяржаўнага плана, мы павінны павялічыць пагалоўе рагатай жывёлы на 33 проц., свіней — на 38 проц. і авечак — на 26 проц. Добрая падрыхтоўка да зімоўкі поўнасцю забяспечвае выкананне гэтых лічбаў.

Рашэнні з'езда саветаў будуць для нас баявой праграмай далейшай барацьбы. Пад мудрым кіраўніцтвам нашай партыі, нашага любімага вялікага **СТАЛІНА**, пад непасрэдным кіраўніцтвам ЦК КП(б)Б Аршанскі раён будзе і ў далейшым змагацца за першае месца ў рэспубліцы па выкананню ўсіх ускладзеных на нас партыяй задач.

…кі імя Клары Цэткін у колькасці 53 чалавек сабралася на кватэры ў інжынера Макацэвіча слухаць па радыё з'езд. Брыгада ў дзень адкрыцця з'езда ўзяла на сябе абавязацельства ў сувязі са з'ездам саветаў павялічыць брыгадны план у 4 разы і выклікала на спаборніцтва ўсе брыгады фабрыкі.

Рэдакцыя газеты «Віцебскі пралетарый» сабрала на нараду знатных людзей фабрык, заводаў і калгасаў горада Віцебска і Віцебскага раёна.

…фабрыцы брыгады … мінай сталі суцэльнымі ватаўскімі. Тав. Радчанка з фабрыкі «Профінтэрн» расказала, што 4 брыгады яе фабрыкі да з'езда саветаў дабіліся права насіць імя таварыша Сталіна. Машыніст Коцыгнер (ст. В.-Чыг.) расказаў, як яго брыгада дабілася да з'езда саветаў залічэння паравоза ў сталінскую калону і як ён атрымаў першую прэмію на ўсесаюзным конкурсе.

ШЭМПЕЛЬ.

ОРША

Новыя калгасы ў гонар з'езда

ОРША, 14 студзеня. **(Па тэлефону ад спецыяльнага карэспандэнта «Звязды»).**

З вялікім уздымам сустрэлі XI з'езд саветаў БССР працоўныя Аршанскага раёна.

У дзень адкрыцця з'езда на прадпрыемствах горада адбыліся шматлюдныя мітынгі. Рабочыя БелДРЭС рапартавалі аб выкананні ўзятых у часе падрыхтоўкі да з'езда абавязацельстваў. У падарунак з'езду датэрмінова адрамантован кацёл № 3 электрастанцыі.

Рабочыя і інжынерна-тэхнічныя работнікі завода «Пралетарый» абавязаліся да дня адкрыцця ўсесаюзнага з'езда саветаў — да 25 студзеня — поўнасцю выканаць месячную праграму, знізіць брак да 2.5 проц. супроць 10 проц. дапушчальных.

Працоўныя аднаасобнікі раёна адзначылі дзень адкрыцця XI з'езда ўступленнем у калгасы. За апошнія дні ў сувязі са з'ездам саветаў у раёне арганізавана 12 новых калгасаў, у якія ўступіла 236 гаспадарак. 596 працоўных аднаасобнікаў уліліся ў існуючыя калгасы.

ЛОСЬ.

ЛЮБАНЬ

Завяршылі падрыхтоўку да сяўбы

ЛЮБАНЬ, 15 студзеня. **(Па тэлеграфу ад карэспандэнта «Звязды»).**

Перадавыя калгасы і саўгасы Любаншчыны сустрэлі адкрыццё XI усебеларускага з'езда саветаў поўным завяршэннем падрыхтоўкі да веснавой сяўбы.

Саўгас імя 10-годдзя БССР закончыў рамонт трактарнага парка. Калгасы «Пралетарый», «Ленінскі шлях», «Прагрэс», «Чырвоная ветка» і іншыя закончылі падрыхтоўку да вясны.

АНЕТ.

ПЁТР ФРАНЦАВІЧ ДОЎНАР

— Калі я пачуў сваё імя названым у ліку дэлегатаў ад рабочых Менска на ўсебеларускі з'езд саветаў, я пачырванеў ад радасці. — Вялікі гонар для мяне быць выбраным на з'езд, на якім збяруцца лепшыя людзі краіны.

Пётр Францавіч Доўнар скромна цадае: напэўна заслужыў гэты гонар сваёй работай на вытворчасці.

У 1928 г. прышоў Пётр Францавіч на завод імя Варашылава, прышоў у якасці радавога слесара. Зараз ён кіруе адной з вядучых брыгад слясарнага цэха — брыгадай такарных варштатаў.

Дзесяць маладых хлапцоў — у брыгадзе. Дзесяць былых «фабзайчат», авалодаўшых пад кіраўніцтвам беспартыйнага рабочага кадравіка складанымі механізмамі машынабудаўнічага завода.

І гэта маладзёжная брыгада дабілася перавыканання галавой вытворчай праграмы на 10-15 проц. і паказала высокі клас ударнай работы.

Брыгада асвоіла зараз прадольна-стругальны варштат. Зусім нядаўна гэты варштат імпартаваўся з-за мяжы. Упартай, настойлівай і нястомнай працай маладзёжная брыгада Доўнара перамагла вялікія труднасці асваення новага складанейшага механізма.

Вясной 1934 г. брыгада працавала над зборкай 5 багераў (тарфяных камбайнаў). Яе-ж сіламі праведзен мантаж і пуск багераў на балоце.

Пётр Францавіч — адзін з заслужаных заводскіх вынаходцаў - рацыяналізатараў. Толькі за адзін 1934 год ён унёс 8 рацыяналізатарскіх прапаноў і атрымаў некалькі прэмій за найбольш каштоўныя вынаходствы.

Творчая думка брыгадзіра-вынаходцы і зараз б'ецца над вырашэннем пытанняў далейшага ўдасканалення і рацыяналізацыі вытворчых працэсаў.

А свой вольны час Доўнар аддае грамадскай рабоце — ён з'яўляецца членам цэхавай РКК і членам бюро рабочага вынаходства на заводзе імя Варашылава.

— Я хацеў-бы расказаць з'езду, — дзеліцца з намі Пётр Францавіч, — як мы асвоілі замежны варштат, як рос наш завод. Хацеў-бы я пагаварыць аб перспектывах: што трэба зрабіць, каб ператварыць наша прадпрыемства ў беларускі «Путылавец». Для таго, каб асвоіць новыя машыны, нам трэба ў нашым цэху ўстанавіць новы шліфавальны і фрэзерны варштат — іх у нас яшчэ мала.

Па думцы Пятра Францавіча, з'езд павінен сур'ёзную ўвагу аддаць ахове здароўя. Наблізіць медыцынскую дапамогу да заводаў, арганізаваць урачэбныя пункты на ўсіх прадпрыемствах, пасылаць на вёскі, ў калгасы кваліфікаваных спецыялістаў — гэта ў нашых сілах, гэта неабходна зрабіць.

Пётр Францавіч Доўнар яшчэ раз падкрэслівае сваё вялікае задавальненне тым, што ён упершыню ў жыцці будзе дэлегатам гістарычнага з'езда саветаў, на якім будзе зроблен агляд нашых вялікіх перамог і ўказаны шляхі далейшай работы па пабудове социялізма.

ЗАЎВАГІ ДА АДНОЙ АНКЕТЫ

Уладзімір Іванавіч Дарашэвіч штодзённа праходзіць міма Дома ўрада. Сёння ён спыніўся і ўважліва глядзеў на сцягі, што ўзнімаюцца на дах, на вялікія партрэты Сталіна і Леніна, упрыгожыўшыя сцены. Дом урада рыхтуецца спаткаць яго. Заўтра ў дзверы гэтага дома ўвойдзе ён, Уладзімір Іванавіч Дарашэвіч, беспартыйны наборшчык друкарні імя Сталіна, герой працы, дэлегат XI усебеларускага з'езда саветаў.

Ён запоўніць простую і кароткую анкету. У анкеце ганаровай лічбай стане: вытворчы стаж 30 год і поўнасцю двума словамі: «сын шаўца». Член урада Дарашэвіч запоўніць графу аб сваім высокім паходжанні слаўнага роду патомственых пралетарыяў.

На якія грамадскія пасады вы выбіраліся, — спытае бясстрасная анкета. І тав. Дарашэвіч адкажа: за добрую работу, за вялікі аўтарытэт сярод рабочых быў выбран членам прэзідыума саюза рабочых паліграфічнай прамысловасці.

Ваша пасада ці выконваемая работа, — будзе пытаць анкета. І зноў паважана Уладзімір Іванавіч напіша: брыгадзір набарнага цэха. Варстаў, правіў і кіраваў наборам поўнага збору твораў Леніна, варстаў і правіў гранкі «Пытанняў ленінізма» Сталіна.

Ці прэміраваліся, колькі разі за што — патрабуе ўспомніць анкета. Многа раз, не змогшы падлічыць усіх прэмій — запіша тав. Дарашэвіч. Прэміраваўся дырэкцыяй друкарні за выкананне плана, прэміраваўся выдавецтвам за якасць работы, прэміраваўся камандаваннем. Прэміраваўся Наркамфінам за тое, што ў першы рад рэалізацыі пазыкі другой пяцігодкі, як лепшы зборшчык, першым рапартаваў аб стопрацэнтным ахваце падпіскай усіх рабочых друкарні.

Ці маеце асобыя ўзнагароды? — спытае анкета. Маю званне героя працы — адкажа тав. Дарашэвіч — за бязменную 30-гадовую работу з варстаткай у руках.

І гэтым абмяжуецца анкета. Але лават сярод не агульных пытанняў будзе адзначана, што пад зводы залаў пасяджэнняў Дома ўрада ўваходзіць адзін з дастойнейшых сыноў радзімы. І калі-б смерць не вырвала з нашых радоў таго, хто ўзброіў рабочых Менска і павёў іх узяць уладу ў свае рукі, калі-б на ступеньках залы пасяджэнняў стаяў зараз жывы першы старшыня Менскага савета рабочых, сялянскіх і салдацкіх дэпутатаў, калі-б т. Мяснікоў прысутнічаў на гэтым трыумфальным з'ездзе, ён-бы пазнаў Уладзіміра Іванавіча Дарашэвіча, як свайго старога саратніка.

Гэта была-б надзвычайная сустрэча. Яны-б успомнілі, як у падпольнай друкарні ў Данцыга на Немізе набіралі і друкавалі першыя нумары «Звязды». Як салдат Кнорын правіў гранкі, набраныя салдатам Дарашэвічам, а падпрапаршчык Мяснікоў пісаў тут-жа ў друкарні перадавую. Яны-б успомнілі, як праз задні ход друкарні выносілі гатовыя калонкі набору, у той час як з вуліцы стралялі і ламіліся ў вароты афіцэры контрразведкі Заходняга фронта... Але гэта сустрэча не адбудзецца.

Уладзімір Іванавіч Дарашэвіч пройдзе ў залу, сядзе на сваё дэпутацкае месца і разгорне блак-нот тэзісаў.

Першае: будзе запісана ў тэзісах, каб паскорыць сканчэнне Дома кнігі; другое: каб яшчэ пышней і шырэй расквітнела сталіца Савецкай Беларусі; трэцяе: каб яшчэ багацей і шчаслівей жыла вольная Савецкая Беларусь; чацвертае: каб шчыльней стаяла на яе непрыступных рубяжах наша слаўная Чырвоная армія.

Старшыня з'езда пазвоніць і Уладзімір Іванавіч Дарашэвіч будзе слухаць даклад Мікалая Матвеевіча Галадзеда. Дзяржаўныя людзі будуць абмяркоўваць дзяржаўныя справы.

У пракуратуры Саюза ССР

Пры правядзенні расследвання па справе **Бакаева І. П., Герцык А. Н., Кукліна А. С.** і іншых, прыцягнутых да адказнасці ў сувязі з раскрыццём у горадзе Ленінградзе падпольнай контррэвалюцыйнай групы, падрыхтаваўшай і ажыццявіўшай забойства тав. **С. М. Кірава**, былі атрыманы новыя даныя ў адносінах падпольнай контррэвалюцыйнай дзейнасці **Зіноўева Г. Е., Еўдакімава Г. Е., Каменева Л. Б. і Фёдарава Г. Ф.**, справы аб якіх спачатку былі накіраваны на разгляд асобай нарады НКУС.

З прычыны гэтых даных і, у прыватнасці паказанняў **Бакаева І. П.**, выкрываючых удзел **Зіноўева Г. Е., Еўдакімава Г. Е., Каменева Л. Б. і Фёдарава Г. Ф.** у падпольным контррэвалюцыйным «маскоўскім цэнтры», і **Сафарава Г. І.**, паведаміўшага следству рад фактаў аб падпольнай контррэвалюцыйнай дзейнасці указаных вышэй асоб аж да апошняга часу,— справа па абвінавачанню **Зіноўева Г. Е., Еўдакімава Г. Е., Каменева Л. Б. і Фёдарава Г. Ф.** перадана на разгляд ваеннай калегіі Вярхоўнага суда Саюза ССР.

Адначасова з указанымі вышэй асобамі аддаданы пад суд ваеннай калегіі Вярхоўнага суда СССР: **Бакаеў І. П., Герцык А. Н., Куклін А. С., Гаршэнін І. С., Тарасаў І. І., Царкоў Н. А., Браво Б. Л., Шараў Я. В., Файвіловіч Л. Я., Герцберг А. В., Гесен С. М., Сахаў Б. М., Башкіраў А. Ф., Перымаў А. В. і Анішаў А. І.**

Судовы працэс па гэтай справе пачаўся 15 студзеня гэтага года ў Вярхоўным судзе ў Ленінградзе. Склад ваеннай калегіі Вярхоўнага суда СССР: старшыня тав. **Ульрых В. В.**, члены калегіі—тав. **Матулевіч І. О.** і тав. **Гарачоў А. Д.**

АБВІНАВАЎЧАЕ ЗАКЛЮЧЭННЕ

па справе Зіноўева Г. Е., Еўдакімава Г. Е., Герцыка А. Н., Бакаева І. П., Кукліна А. С., Каменева Л. Б., Шарава Я. В., Фёдарава Г. Ф., Гаршэніна І. С., Перымава А. В., Тарасава І. І., Файвіловіча Л. Я., Герцберга А. В., Гесена С. М., Сахава Б. Н., Башкірава А. Ф., Царкова Н. А., Браво Б. Л., Анішава А. І., абвінавачваемых у злачынствах, прадугледжаных арт. арт. 17, 58-8 і 58-11 КК РСФСР

Данымі папярэдняга і судовага следстваў па справе аб падпольнай контррэвалюцыйнай тэрарыстычнай групе, падрыхтаваўшай і ажыццявіўшай пад кіраўніцтвам так званага «ленінградскага цэнтра» у г. Ленінградзе 1 снежня 1934 г. забойства члена прэзідыума ЦВК СССР, члена палітбюро ЦК ВКП(б) і сакратара ЦК і ЛК ВКП(б) тав. **С. М. Кірава**, было ўстаноўлена, што адначасова ў г. Маскве ажыццяўляў сваю контррэвалюцыйную падпольную дзейнасць так званы «маскоўскі цэнтр», які складаўся з кіраўнікоў былой антысавецкай зіноўеўскай групы, не спыніўшай, не гледзячы на сваю капітуляцыю, сваёй падпольнай работы, накіраванай на ажыццяўленне контр-рэвалюцыйных мэт у духу так званай зіноўеўска-трацкісцкай платформы.

Праведзенае ў сувязі з гэтым

ганізацыяй, заключалася ў тым, каб арганізаваным шляхам уйсці ў падполле, перабудаваць метады сваёй падпольнай работы, захаваўшы ў партыі асноўныя кадры апазіцыі. Кадры захаваны былі тым, што была дана ўстаноўка падаваць абманныя, двурушніцкія заявы ў партыю са згодай і падначаленнем рашэнням з'езда...»

Гэтыя двурушніцкія, здрадніцкія метады контррэвалюцыйнай дзейнасці складаюць характэрную асаблівасць прыёмаў барацьбы, усвоеных і шырока практыкаваўшыхся ўдзельнікамі падпольнай контррэвалюцыйнай зіноўеўскай групы, якія не спыняліся для дасягнення сваёй мэты ні перад якімі сродкамі.

У паказаннях сваіх ад 4 студзеня г. г., гаворачы аб тым, як «крышталізаваўся маскоўскі зіноўеўскі контррэвалюцыйны цэнтр, к голасу якога прыслухоўваліся ўдзельнікі зіноўеўскіх груп», абвінавачаны **Бакаеў** паказаў:

скім таварышам, непасрэдна ў Ленінград і інш. пункты, стваралася і мацнела контррэвалюцыйнае зіноўеўскае падполле...»

Гэта контррэвалюцыйная «інфармацыя» рэалізавалася праз рад найбольш блізкіх к **Зіноўеву і Еўдакімаву** ўдзельнікаў групы, якія карысталіся сваім службовым становішчам у злачынных мэтах.

Следствам устаноўлена, што такім іменна чынам дзейнічалі члены «маскоўскага цэнтра» — **Куклін, Герцык, Еўдакімаў, Шараў**, сістэматычна наязджаўшыя ў Ленінград і падтрымліваўшыя контррэвалюцыйныя сувязі з членамі «ленінградскага цэнтра».

У барацьбе супроць савецкай улады гэта падпольная контррэвалюцыйная група, як паказаў абвінавачаны **Фёдараў**, не гнушалася ніякімі сродкамі:

«...Члены арганізацыі з'яўляліся рассаднікамі самага контррэвалюцыйных установак, і абвінавачаны **Башкіраў**, які заявіў, што —

«стрэл **Нікалаева** з'явіўся вынікам яго **(Нікалаева)** прабывання і выхоўвання ў контррэвалюцыйнай трацкісцка-зіноўеўскай арганізацыі» і што «ўся трацкісцка-зіноўеўская контррэвалюцыйная арганізацыя нясе палітычную адказнасць за гэты акт...»

Следствам не ўстаноўлена фактаў, якія далі-б падставу прад'явіць членам «маскоўскага цэнтра» прамое абвінавачанне ў тым, што яны далі згоду, або давалі якія-небудзь указанні па арганізацыі правядзення тэрарыстычнага акта, накіраванага супроць **тав. Кірава**. Але ўся абстаноўка і ўвесь характар дзейнасці падпольнага контррэвалюцыйнага «маскоўскага цэнтра» даказваюць, што яны ведалі аб тэрарыстычных настроях членаў гэтай групы і распальвалі гэтыя настроі.

Члены «маскоўскага цэнтра» і, у першую чаргу, абвінавачаныя **Зіноўеў, Еўдакімаў, Герцык і Каменеў** за вынікі іх падпольнай контррэвалюцыйнай дзейнасці, штурхнуўшай на шлях тэрарыстычных выступленняў іх ленінградскую групу, павінны таму несці не толькі маральную і палітычную адказнасць, але і адказнасць па савецкіх законах.

Гэту адказнасць па крайняй меры ў адносінах маральных і палітычных, не могуць не прыняць на сябе і самі абвінавачаныя.

Так. гаворачы аб сваёй адказнасці за зробленае 1-га снежня 1934 г. злачынства, абвінавачаны **Зіноўеў** паказаў:

«...Аб'ектыўны ход падзей такі, што з паніклай галавой я павінен сказаць: антыпартыйная барацьба, прыняўшая ў ранейшыя гады ў Ленінградзе асабліва вострыя формы, не магла не спрыяць выраджэнню гэтых выгоднікаў. Гэта гнюснае забойства кінула такое злавеснае святло на ўсю папярэднюю антыпартыйную барацьбу, што я прызнаю:

 най салідарнасці з генеральнай лініяй партыі;

5. **Каменеў** Леў Барысавіч, 1883 года нараджэння, служачы, выключан з радоў ВКП(б) у 1932 годзе, але адноўлены ў 1933 годзе па тых-жа матывах;

6. **Куклін** Александр Сергеевіч, 1876 года нараджэння, выключаны з радоў ВКП(б) у 1927 годзе, але адноўлены ў 1928 годзе па тых-жа матывах;

7. **Шараў** Якаў Васільевіч, 1884 года нараджэння, служачы, выключаўшыйся з радоў ВКП(б) у 1927 годзе, але адноўлены ў 1928 годзе па тых-жа матывах;

8. **Браво** Барыс Львовіч. 1900 года нараджэння, служачы, выключаўшыйся з радоў ВКП(б) у 1927 годзе за фракцыйную дзейнасць, але адноўлены ў 1929 годзе па тых-жа матывах;

9. **Гесен** Сергей Міхайлавіч, 1898 года нараджэння, служачы, выключаўшыйся з радоў ВКП(б) у 1927 годзе за фракцыйную дзейнасць, але адноўлены па тых-жа матывах;

10. **Сахаў** Барыс Наумавіч, 1900 года нараджэння, служачы, б. член ВКП(б), мае суровую вымову з папярэджаннем за фракцыйную дзейнасць;

11. **Тарасаў** Іван Іванавіч, 1902 года нараджэння, студэнт, выключаўшыйся з радоў ВКП(б) ў 1927 г. за фракцыйную дзейнасць, але адноўлены ў 1929 годзе ў сувязі з яго заявай аб поўнай салідарнасці з палітыкай партыі і савецкай улады;

12. **Файвіловіч** Леанід Якаўлевіч, 1900 года нараджэння, служачы, выключаўшыйся з радоў ВКП(б) ў 1928 г. за фракцыйную дзейнасць, але адноўлены ў 1929 г. па тых-жа матывах;

13. **Герцберг** Александр Владзіміравіч, 1902 года нараджэння, служачы, б. член ВКП(б);

14. **Гаршэнін** Іван Сцяпанавіч, 1894 года нараджэння, служачы,

З ЗАЛЫ ВЯРХОЎНАГА СУДА СССР

Заява падсуднага Еўдакімава на судзе 15 студзеня г. г.

«Мы былі адарваны ад сапраўднага жыцця краіны і партыі, мы варыліся ў сваім саку, і нашы контррэвалюцыйныя перакананні ў нас умацоўваліся. Асепленыя злоснымі адносінамі да кіраўніцтва партыі, мы не бачылі, што робіцца ў горадзе і на вёсцы, мы не бачылі велізарнейшых поспехаў соцыялістычнага будаўніцтва. Аграмадныя гістарычныя працэсы, у нашай краіне, якія маюць уплыў на міжнародны рабочы рух, праходзілі міма нас. Мы бралі труднасці, уставаўшыя ў працэсе росту краіны і расцэньвалі іх як ворагі, зларадствуючы па поваду няўдач і кідаючы абвінавачванні ў гэтых няўдачах па адрасу партыйнага кіраўніцтва. Я дапусціў аграмадную памылку ў пачатку следства, як і **Зіноўеў** і рад іншых абвінавачаных, паказаўшы, што ў нашых контррэвалюцыйных настроях былі якіясці этапы, у якіх гэтыя настроі змякчаліся. Гэтага ў сапраўднасці не было і нашы контррэвалюцыйныя перакананні заставаліся адпольказымі і актыўнымі да апошняга часу».

«У ацэнцы калектывізацыі мы сталі на контррэвалюцыйных пазіцыях. Мы называлі вар'яцтвам і авантурай ператварэнне мільёнаў дробных гаспадарчыкаў у калектыўныя гаспадаркі ў найкарацейшы тэрмін. У сваіх ацэнках мы не адрозніваліся ад меншавікоў і іншых ворагаў рабочага класа. Мы думалі, што партыя сутрэнецца з непераможнымі перашкодамі ў калектывізацыі і загадзя радаваліся будучым няўдачам. Паўтараю, мы глядзелі на калектывізацыю не як пролетарскія рэвалюцыянеры, а як ворагі рабочага класа. Няхай успомняць таксама, як гэта сволач, чакалі краху, мы жылі надзеямі на гэты крах».

— «Мы варыліся ў сваім саку, атручваючы ядам нашых контррэвалюцыйных поглядаў і перакананняў сваіх аднадумцаў. Гнюсныя плёткі намі мусіраваліся і пашыраліся ў масах. Мы з вялікай радасцю падхаплялі чуткі аб разгалоссях у ЦК, з імі мы звязвалі свае надзеі на трэшчыну ў кіраўніцтве партыі. Гэтымі настроямі мы акрылялі звязаных з намі людзей».

«Калі нас вінавацяць за тэрарыстычныя настроі, я цвёрда заяўляю: так, за гэта мы павінны несці адказнасць, бо той яд, якім мы атручвалі акружаючых нас на працягу дзесятка год, дапамог зрабіць злачынства — забойства Кірава».

«У сваёй заяве **Зіноўеў** гаворыць, што яго палохае думка быць нараўне з забойцамі і бандытамі, мяне гэта таксама палохае, але, як я ўжо гаварыў, **Зіноўеў, Каменеў**, таксама як і я, і другія вінаўны ў тым, што сістэматычна атручвалі свядомасць людзей і цяпер павінны несці за гэта адказнасць».

«З матэрыялаў папярэдняга следства мне вядома, што некаторыя з падсудных лічаць, што актывізацыя «ленінградскага цэнтра» зіноўеўскай арганізацыі супадае нібыта з пасіўнасцю дзейнасці «маскоўскага цэнтра». Гэта не так, але калі-б гэта было так, якое гэта мае значэнне? Яд прадаўжаў дзейнічаць. Усе нашы аднадумцы лічылі, што мы стаім на ранейшых пазіцыях, і мы сапраўды стаялі на іх».

«Мы так прывыклі хлусіць

Праведзенае ў сувязі з гэтым папярэдняе следства поўнасцю пацвердзіла гэтыя даныя, устанавіўшы, што ў склад так званага «маскоўскага цэнтра» ўваходзілі: **Зіноўеў Г. Е., Еўдакімаў Г. Е., Герцык А. Н., Бакаеў І. П., Куклін А. С., Каменеў Л. Б., Шараў Я. В., Фёдараў Г. Ф. і Гаршэнін І. С.,** аб'яднаўшыя вакол сябе рад найбольш актыўных членаў былой антысавецкай зіноўеўскай групоўкі і ўстанавіўшыя сістэматычныя сувязі з членамі ленінградскай групы, асуджанымі ваеннай калегіяй Вярхоўнага суда СССР 28-29 снежня 1934 г. па ўказанай вышэй справе.

Папярэдняе следства ўстанавіла, што так званы «маскоўскі цэнтр» не абмяжоўваўся адным толькі падтрыманнем сувязей з ленінградскай падпольнай групай з ліку былых зіноўеўцаў і паасобнымі сваімі аднадумцамі ў другіх гарадах, але адыгрываў ролю, як выказаўся абвінавачаны **Фёдараў,** палітычнага цэнтра, сістэматычна на працягу раду гадоў кіраваўшага падпольнай контррэвалюцыйнай дзейнасцю як маскоўскай, так і ленінградскай групы.

Гэту акалічнасць, не гледзячы на запіранне з боку асноўных кіраўнікоў «маскоўскага цэнтра» — абвінавачаных **Зіноўева, Герцыка і Каменева**—следства лічыць поўнасцю ўстаноўленай не толькі паказаннямі асоб, асуджаных па справе «ленінградскага цэнтра» і, у прыватнасці, паказаннямі **Левіна,** прызнаўшага, што ён быў упаўнаважаным «маскоўскага цэнтра», **Румянцэва, Мяснікова** і інш., але і раду саміх членаў «маскоўскага цэнтра»: **Бакаева, Еўдакімава, Гаршэніка, Фёдарава, Шарава** і членаў маскоўскай контррэвалюцыйнай падпольнай групы зіноўеўцаў — **Сахава, Брава, Анішэва, Гесена.**

Адной з асноўных задач гэтай падпольнай контррэвалюцыйнай групы на чале з «маскоўскім цэнтрам» з'яўлялася захаванне сваіх «кадраў», накапленне сіл і ўмацаванне сярод членаў групы пачуцця азлаблення і адкрытай нянавісці да кіраўнікоў партыі і савецкай улады.

Абвінавачаны **Фёдараў,** характарызуючы дзейнасць контррэвалюцыйнай падпольнай зіноўеўскай групы, пацвердзіў, што —

«асноўная задача, якая ў той час стаяла перад зіноўеўскай арганізацыяй, — захаваць кадры,...» абвінавачаны **Бакаеў** паказаў:

...«Наш цэнтр не меў ніякай станоўчай праграмы, якую ён мог-бы процівапаставіць Цэнтральнаму Камітэту партыі. Тут была толькі злобная варожая крытыка важнейшых мерапрыемстваў партыі. Гэта крытыка была падстаць белагвардзейскім выпадкам з «Последних новостей».

У тым-то і заключаецца трагедыя нашага становішча ў сваёй барацьбе супроць партыі, у сваіх злапыхацельствах па яе адрасу — мы проста скаціліся ў белагвардзейскае балота, контррэвалюцыйнае балота. **Ленін** быў тысячу раз праў, калі гаварыў, што логіка барацьбы прыводзіць кожную апазіцыю да прамой непрыкрытай контррэвалюцыі. Такі вынік, які прыходзіцца прызнаць...»

Характарызуючы контррэвалюцыйныя метады, якімі зіноўеўскае падполле карысталася ў сваёй барацьбе супроць савецкай улады, адзін з удзельнікаў гэтай групы **Сафараў Г. І.,** аб якім справа выдзелена і накіравана на даследванне, паказаў:

«Пасля асабліва частых і ажыўленых сустрэч 1932 г., калі контррэвалюцыйныя змоўшчыкі супроць партыі **Леніна—Сталіна** разлічвалі запрыходаваць на свой рахунак вядомыя праходзячыя труднасці пры пераходзе ад першай да другой пяцігодкі, усе гурткі падполля, спалохаўшыся арыштаў і разгрому руцінцаў, вярнуліся да звычайнага спосабу жыцця, да падпольнай сапы, да паўзучай контррэвалюцыі, да атручвання калодзежаў...»

Той-жа задачы служыла і шырока распаўсюджваемая сярод членаў гэтай падпольнай групы інфармацыя аб рознага роду падзеях унутранай і знешняй палітыкі ў адкрытай контррэвалюцыйнай трактоўцы з заведамым скажэннем сапраўднасці.

Той-жа абвінавачаны **Бакаеў** па гэтаму поваду гаворыць, што—

«Інфармацыя была заўсёды контррэвалюцыйная па сваёй сутнасці, яна пашыралася на ўсе пытанні ўнутранай і знешняй палітыкі... Так паступова пацягнуліся ніці палітычных сувязей ад кватэры **Зіноўева** ўніз праз нашы кватэры к маскоўскім зіноўеўцам, якія з'яўляліся рассаднікамі самага гнуснага паклёпу, «чутачак» і плётак аб кіраўніцтве партыі.

...На працягу ўсёй дзейнасці зіноўеўскай арганізацыі ў яе радах культывалася злоба і нянавісць да кіраўніцтва партыі, пры гэтым арганізацыя не спынялася перад тым, каб пусціць у ход паклёп, хлусню, ашуканства, сказіць факты, г. зн. прымяняліся ўсе гнуснейшыя сродкі, запазычаныя з арсенала фашызма...»

Аб контррэвалюцыйным выраджэнні падпольнай зіноўеўскай групы гаворыць таксама **Сафараў Г. І. Сафараў** паказаў, што—

«Мы ўзмоцнена варыліся ва ўласным саку, усё больш і больш узмацняючы сваё разлажэнне і ўцягваючы ў дрыгву ўсіх, хто таксама, як і мы, выдатнай сілай пролетарскага націску на ўсю дрэнь мінулага адкідаўся ў загробны контррэвалюцыйны мірок унутранай эміграншчыны...»

«Усе мыслі і ідэі зводзіліся да ідэалагічнага афармлення буржуазна-рэстаўратарскай рэакцыі супроць соцыялізма... Палітычна ў антыпартыйным падполлі зліліся ў адну суцэльную рэакцыйную масу ўсе контррэвалюцыйныя антыпартыйныя групоўкі. Мы сталі кандэнсатарамі контррэвалюцыйнай злобы і нянавісці астаткаў эксплаататарскіх класаў...»

Не выпадкова на гэтай атручанай ядам зіноўеўскага падполля глебе выраслі і мацнелі сапраўды фашысцкія метады барацьбы, адкрытыя тэрарыстычныя настроі, якія прывялі да гнуснага забойства тав. **С. М. Кірава.**

Аб немінучасці падобнага роду настрояў, якія лагічна падрыхтоўваліся ўсім характарам і ўсім зместам падпольнай дзейнасці зіноўеўцаў, гаворыць цэлы рад абвінавачаных, як з ліку прыцягнутых па данай справе, так і з ліку тых, у адносінах якіх справа выдзелена і накіравана на даследванне.

Аб гэтым гавораць: абвінавачаны **Царкоў,** які непасрэдна звязвае стрэл **Нікалаева** з «экстрэмісцкімі», як ён выразіўся, настроямі выраслымі на глебе зіноўеўскіх

ную барацьбу, што я прызнаю: партыя зусім права ў тым, што яна гаворыць па пытанню аб палітычнай адказнасці былой антыпартыйнай «зіноўеўскай» групы за зробленае забойства».

***

Прыцягнутыя ў якасці абвінавачаных па данай справе: **1. Бакаеў І. П., 2. Гаршэнін І. С., 3. Фёдараў Г. Ф., 4. Еўдакімаў Г. Е., 5. Шараў Я. В., 6. Куклін А. С., 7. Герцык А. Н.** прызналі свой удзел у «маскоўскім цэнтры».

8. **Гесен, 9. Перымаў, 10. Брава, 11. Герцберг, 12. Файвіловіч, 13. Сахаў** — прызналі свой удзел у контррэвалюцыйнай зіноўеўскай групе.

14. Царкоў, 15. Анішэў, 16. Башкіраў, 17 Тарасаў — прызналі свой удзел у ленінградскай падпольнай контррэвалюцыйнай зіноўеўскай групе.

18. **Каменеў Л. Б.** — вінаватым сябе прызнаў, пацвердзіўшы, што да 1932 года прымаў удзел у падпольнай контррэвалюцыйнай дзейнасці, уваходзіў у «маскоўскі цэнтр» і што не парваў канчаткова з **Зіноўевым** сваіх сувязей толькі дзякуючы раду бытавых умоў; прызнаў, што «недастаткова актыўна і энергічна змагаўся з тым разлажэннем, якое было вынікам барацьбы з партыяй і на глебе якога магла ўзнікнуць і ажыццявіць свае злачынства шайка бандытаў з падонкаў былой антыпартыйнай арганізацыі...»

19. **Зіноўеў Г. Е.** — вінаватым сябе прызнаў, пацвердзіўшы існаванне цэнтра зіноўеўскай групы і свой удзел у ёй.

На падставе прыведзенага вышэй абвінавачваюцца:

1. **Зіноўеў Грыгорый Еўсеевіч,** 1883 года нараджэння, служачы, выключаны з радоў ВКП(б) у 1932 годзе і адноўлены ў 1933 г. у сувязі з заявай аб поўнай салідарнасці з палітыкай партыі;

2. **Еўдакімаў Грыгорый Ерэмеевіч,** 1884 года нараджэння, служачы, выключаўшыйся з ВКП(б), але адноўлены па тых-жа матывах;

3. **Герцык** Арцём Майсеевіч, 1879 года нараджэння, служачы, выключаны ў 1927 годзе з ВКП(б), але адноўлены па тых-жа матывах;

4. **Бакаеў** Іван Пятровіч, 1887 года нараджэння, выключаўшыйся з радоў ВКП(б), але адноўлены з прычыны падачы заявы аб поў-

1894 года нараджэння, служачы, б. член ВКП(б);

15. **Анішэў** Анатолій Ісаевіч, 1889 года нараджэння, служачы, б. член ВКП(б), выключаўшыйся ў 1927 годзе за фракцыйную дзейнасць, але адноўлены ў 1928 годзе ў сувязі з яго заявай аб поўнай салідарнасці з палітыкай партыі і савецкай улады;

16. **Царкоў** Нікалай Аляксеевіч, 1903 года нараджэння, служачы, б. член ВКП(б), выключаўшыйся з партыі за фракцыйную дзейнасць, але адноўлены ў 1929 годзе па тых-жа матывах;

17. **Башкіраў** Александр Фаб'яновіч, 1903 года нараджэння, студэнт электратэхнічнага інстытута, б. член ВКП(б), выключаўшыйся за фракцыйную дзейнасць у 1927 годзе, але адноўлены ў 1928 годзе па тых-жа матывах;

18. **Перымаў** Алексей Віктаравіч, 1897 года нараджэння, служачы, выключаны з ВКП(б) у 1928 годзе, але адноўлены ў тым-жа годзе па тых-жа матывах;

19. **Фёдараў** Грыгорый Фёдаравіч, 1891 года нараджэння, служачы, выключаны з ВКП(б) у 1927 годзе за фракцыйную дзейнасць, але адноўлены ў 1928 годзе па тых-жа матывах;

— усе былыя члены ВКП(б)—

— у тым, што большасць з іх з'яўляліся ўдзельнікамі падпольнай контррэвалюцыйнай групы «маскоўскага цэнтра», а другая частка прымала актыўны ўдзел у дзейнасці падпольных контррэвалюцыйных груп у Маскве і Ленінградзе, што мела сваім вынікам забойства першага снежня 1934 г. члена прэзідыума ЦВК СССР, члена палітбюро ЦК ВКП(б) і сакратара ЦК і ЛК ВКП(б) тав. С. М. Кірава,—г. зн. у злачынствах, прадугледжаных артыкуламі 17, 58-8 і 58-11 К. к. РСФСР.

З прычыны вышэйпрыведзенага і ў адпаведнасці з пастановамі Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта СССР ад 10 ліпеня і 1 снежня 1934 г., вышэйназваныя асобы падлягаюць суду ваеннай калегіі Вярхоўнага суда Саюза ССР.

Абвінаваўчае заключэнне складзена ў горадзе Ленінградзе 13 студзеня 1935 г.

Нам. пракурора Саюза ССР
А. ВЫШЫНСКІ.

Следчы па важнейшых справах пры пракурору Саюза ССР
Л. ШЭЙНІН.

«Зацвярджаю»—пракурор саюза ССР **І. АКУЛАЎ.**

рабочага класа. Няхай успомняць усе абвінавачаныя, як тэндэнцыйна мы падбіралі факты і факцікі».

«Тое-ж і ў справе індустрыялізацыі. Мы скарыстоўвалі ўсе адмоўныя факты для барацьбы з савецкай уладай і, калі гэтых фактаў не было, высмоктвалі іх з пальца. Мы гаварылі, што ўся пісаніна ў прэсе аб поспехах індустрыялізацыі не адпавядае саправаўднасці, абвінавачваючы ЦК ў ашуканстве пролетарыята і партыі. У гэтым мы нічым не адрозніваліся ад ацэнак палітыкі нашай партыі ўсёй міжнароднай буржуазіяй».

«Мы паклёпніцкі сцвярджалі, што матэрыяльнае становішча рабочага класа не паляпшаецца, а пагаршаецца. Суд бачыць, да чаго мы дакаціліся ў сваіх ацэнках найвялікшых дасягненняў партыі і рабочага класа, маючых значэнне не толькі для рабочых нашай краіны, але і для ўсяго свету».

— «Мы гаварылі, што перанапружанасць, з якой будуецца соцыялізм у нашай краіне і якая створана штучна няверпай палітыкай партыі, падбухторвае рабочы клас супроць партыі».

— «У пытаннях унутрыпартыйнай дэмакратыі намі давалася самая злосная крытыка існуючаму ў партыі рэжыму. Мы не бачылі таго, што бачыў радавы партыец: мы не заўважалі росту свядомасці, моцнасці і адзінства партыі. Мы злосна шыпелі аб тым, што партыі няма, што няма ЦК, няма ўнутрыпартыйнага рэжыму, кідаючы па адрасу тав. **Сталіна** злосныя контррэвалюцыйныя інсінуацыі.

Мы абвінавачвалі партыйнае кіраўніцтва ў тым, што яно не прымае мер к актывізацыі міжнароднага рабочага руху, паклёпніцкі сцвярджаючы, што Цэнтральны Камітэт тармозіць развіццё гэтага руху. Для прыкладу прывяду размову свой з **Зіноўевым** у канцы 1934 г. **Зіноўеў** абвінавачваў ЦК у тым, што ініцыятыва пры кіраўніцтве рабочым рухам ва Францыі аддаецца ў рукі II інтэрнацыянала. Суд бачыць, што мы нічым не адрозніваліся ад міжнароднай контррэвалюцыйнай сволачы. Мы

«Мы так прывыклі хлусіць партыі, што адвучыліся адрозніваць праўду ад хлусні. Калі **Зіноўеў** з трыбуны XVII з'езда рабіў аналіз контррэвалюцыйнасці нашых пазіцый 1925-27 гг., там была толькі палова праўды. Другая палова праўды, якой не хапала, гэта тое, што ў партыі захаваліся ворагі, што гэтыя ворагі захавалі партбілеты для таго, каб змагацца з партыяй: **Зіноўеў** павінен быў аб гэтым заявіць з'езду».

«Гэта было на з'ездзе пераможцаў, к голасу якога прыслухоўваўся ўвесь свет, свет ворагаў і свет прыяцеляў. На гэтым з'ездзе і **Зіноўеў і Каменеў** ашукалі партыю. Гэтым выступленнем яны падкрэслілі сваім аднадумцам законнасць ашуканства партыі. Я таксама вінават у гэтым, бо быў на з'ездзе ў якасці госця, і ніхто не перашкаджаў мне выступіць з выкрыццем нашай контррэвалюцыйнай дзейнасці».

«**Зіноўеў** у сваёй заяве следству, гаворачы аб суб'ектыўнай адданасці інтарэсам рабочага класа, дапускае прынцыповую памылку, аддзяляючы суб'ектыўнае ад аб'ектыўнага. Мы не былі аддазы рабочаму класу, нам нічога не перашкаджала бачыць, што робіцца ў краіне. Калі нават ворагі рабочага класа прызнаюць перамогі, нам бачыць гэтыя перамогі перашкаджала наша асляпленне і злоснасць супроць кіраўніцтва партыі. Злоснасць супроць кіраўніцтва партыі — гэта ўжо не аб'ектыўнае, а суб'ектыўнае».

«Я прашу суд паверыць, што я шчыра раскайваюся ў тых велізарных злачынствах, якія я рабіў з 1925 года і якія ходам лёсу прывялі к забойству **Кірава** ў Ленінградзе».

«Я прыму любое рашэнне суда, як заслужаную кару за маю злачынную дзейнасць, і ўвесь мой смутак будзе заключацца, па-першае, тым, што я шчыра і беспаваротна парваў са сваім контррэвалюцыйным мінулым, і, па-другое, тым, што справы і лёс рабочага класа знаходзяцца ў верных руках ЦК партыі і геніяльнага правадыра партыі таварыша **Сталіна».** (Белта).

За рубяжом

РЭЗУЛЬТАТЫ ПЛЕБІСЦЫТА У СААРЫ

ЖЭНЕВА, 15 студзеня. (БЕЛТА) Апублікаваны афіцыяльныя даныя аб рэзультатах плебісцыта ў Саарскай вобласці.

Лік унесеных у выбарчыя спісы — 539.541. Падана бюлетэняў — 528.005. З іх за далучэнне да Германії было падана 477.119 галасоў, за захаванне статус-кво — 46.513 галасоў, за далучэнне да Францыі — 2.124 галасы, несапраўдных і незапоўненых бюлетэняў — 2.249.

НАЙВЯЛІКШЫ ЗДЗЕК НАД ВОЛЯЙ СААРСКАГА НАСЕЛЬНІЦТВА

ПАРЫЖ, 15 студзеня. (БЕЛТА). Першая рэакцыя грамадскай думкі на саарскі плебісцыт тая, што рэзультаты плебісцыту з'яўляюцца найвялікшым здзекам над воляй саарскага насельніцтва.

Карэспандэнт **«Эко дэ пары»** адзначае абураючае папушчэнне камісіі па плебісцыту і ў прыватнасці яе кіраўніка Родэ нацыянал-соцыялісцкім запалохванням. Ужо сёння ўвечары нацыянал-соцыялісты паказаліся ўсюды і захапілі вуліцы. Паліцыя бяздзейнічала. Тым часам паліцыя накінулася на дэманстрацыю комуністаў у Нейкірхене, раніла аднаго дэманстранта і правяла арышты.

Агромны ўплыў аказала на галасаванне рашэнне французскіх улад спыніць свабодны доступ саарскаму насельніцтву ва Францыю. «Гэта рашэнне — піша карэспандэнт **«Эко дэ пары»** — стала вядомым у самы разгар плебісцыту. Можна сабе ўявіць, як скарысталі нацыянал-соцыялісты гэту такую несвоечасовую меру.

ЖЫХАРЫ БЯГУЦЬ З СААРА

ПАРЫЖ, 14 студзеня. (БЕЛТА). Агенцтва Гавас паведамляе з Саарбрукена, што на працягу раніцы французскае консульства атрымала каля тысячы заяў ад жыхароў Саарскай вобласці з просьбай дазволіць ім выезд на Францыю. Да гэтых заяў часта прыкладзены ...

У ФРАНЦУЗСКІХ КОЛАХ ВЫНІКІ ПЛЕБІСЦЫТУ СУСТРЭНУТЫ З СПАКОЕМ

ПАРЫЖ, 15 студзеня. (БЕЛТА). Гавас паведамляе з Жэнэвы: «На пасяджэнні совета лігі генеральны сакратар лігі **Авеноль** зрабіў афіцыяльнае паведамленне аб рэзультатах саарскага плебісцыту. У другую палову дня Алоізі скліча камітэт трох (камітэт Лігі нацый па саарскаму пытанню) для таго, каб абмеркаваць вывады, якія павінны быць зроблены на падставе саарскага галасавання, і падрыхтаваць даклад для совета лігі».

У другім паведамленні таго-ж агенцтва з Жэневы гаворыцца: «Ва французскіх колах у Жэневе вынікі плебісцыту былі спатканы з поўным спакоем. Французскія ўрады, якія змяняліся, заўсёды заяўлялі, што Францыя падначаліцца волевыяўленню саарскага насельніцтва.

Прадстаўнік Францыі ў Жэневе, мабыць, будзе мець выпадак на працягу гэтага тыдня напомніць аб гэтых заявах і ператварыць іх у жыццё».

ФАШЫСТЫ ЛІКУЮЦЬ

БЕРЛІН, 16 студзеня. (БЕЛТА). У прамове, якая перадавалася па радыё, Гітлер заявіў, што цяпер, пасля плебісцыту, «Германская імперыя не прад'явіць ніякіх далейшых тэрытарыяльных патрабаванняў да Францыі». Пасля Гітлера выступіў Гебельс, які расписаў аб арганізацыі паўсямесных вялікіх дэманстрацый «стыхійнага парадку» па поваду перамогі ў Саары. Газеты выпусцілі экстраныя выданні, у якіх выказваецца лікаванне па поваду рэзультатаў плебісцыту.

ПАЧАЛІСЯ РЭПРЭСІІ СУПРОЦЬ КОМУНІСТАЎ

ЛОНДАН, 15 студзеня. (БЕЛТА). Згодна паведамлення саарбрукенскага карэспандэнта агенцтва Рэйтэр, паліцыя Саарскай вобласці прыступіла к рэпрэсіям супроць комуністаў. 16 чалавек ужо арыштаваны.

ХРОНІКА

Аб квартплаце, падаходным падатку і іншых узносах у сувязі з павышэннем зарплаты з прычыны ліквідацыі картачнай сістэмы на хлеб

Пастанова Совета Народных Камісараў БССР

У развіццё пастановы СНК БССР ад 7 студзеня 1935 года № 22 і ў адпаведнасці з пастановай СНК СССР ад 5 снежня 1934 года, Совет Народных Камісараў БССР пастанаўляе:

1. Абавязаць горсоветы і РВК, сістэму жылкааперацыі і ўсіх іншых домаўласнікаў пры вылічэнні размеру кватэрнай платы не ўключаць у агульную суму заработнай платы, стыпендый і пенсій спецыяльную надбаўку, устаноўленую пастановай СНК БССР ад 7 студзеня 1935 года ў сувязі з адменай картачнай сістэмы.

2. Прыняць да ведама паведамленне нам. наркома фінансаў БССР т. Еліневскага аб тым, што НКФ БССР, у адпаведнасці з указаннямі НКФ СССР, даны ўказанні ўсім фінорганам выключаць з агульнага заработку прыбаўку, атрымліваемую ў сувязі з адменай картачнай сістэмы, пры налічэнні падаходнага падатку, а таксама і вызначэнні неабкладаемага мінімума.

3. Устанавіць, што пры вызначэнні размеру паявых узносаў у кааперацыі (спажывецкую і жыллёвую) і па іншых плацяжах працоўных, размер якіх вылічваецца ад размеру заработнай платы, стыпендый і пенсій, паказаная спецыяльная надбаўка павінна выключацца з агульнай сумы заработнай платы, стыпендый і пенсіі.

4. Абавязаць усе ўстановы, прадпрыемствы, гаспадарчыя і кааперацыйныя арганізацыі па патрабаванню працуючых у іх рабочых і служачых і знаходзячыхся на ўтрыманні стыпендыятаў і пенсіянераў выдаваць спецыяльныя даведкі аб атрымліваемай імі зарплаце, стыпендыі або пенсіі з абавязковым выдзяленнем хлебнай над-

Змазка адрамантаваных да веснавой сяўбы плугоў у калгасе «Завет Ільіча», Аршанскага раёна.

□ □ □ □ □

ВЫДАННЕ ТВОРАЎ тав. СТАЛІНА

Дзесятае выданне **«Пытанняў ленінізма»** было надрукавана к 1-му студзеня 1935 года ў колькасці 400 тыс. экземпляраў. У першым квартале гэтага года партвыдат мяркуе надрукаваць яшчэ 700 тыс. экземпляраў гэтай кнігі. Агульны тыраж гэтага выдання будзе даведзен да 2 млн. экземпляраў.

«Марксізм і нацыянальна-каланіяльнае пытанне» выданы ў 1934 г. тыражом у 200 тыс. экземпляраў. Зараз ідзе надрукаванне гэтай кнігі. Тыраж яе будзе даведзен да поўмільёна экземпляраў.

Паасобнымі кнігамі выйшлі ў мінулым годзе 22 творы тав. Сталіна агульным тыражом звыш 1 млн. экземпляраў. Справачны даклад т. Сталіна на XVII з'ездзе партвыдат выпусціў у колькасці 11,6 млн. экземпляраў, у тым ліку 1,9 млн. на нацыянальных мовах.

У бягучым годзе партвыдат выпускае 21 твор тав. Сталіна паасобнымі кнігамі. Падрыхтоўваецца к выданню спецыяльная бібліятэчка з 15 назваў. Агульны тыраж гэтых кніг складзе паўтара млн. экземпляраў.

У студзені выходзяць у свет перавыданні мастацка афармленага даклада тав. Сталіна на з'ездзе ...

З'ЕЗДАЎСКІ ПАДАРУНАК

Гэта было зусім натуральна. Не мог-жа з'езд советаў у першы-ж дзень сваёй працы не ўспомніць пра нашых дзяцей, пра нашу будучыню, для шчасця якіх мы будуем новае соцыялістычнае грамадства. І калі рабочыя фабрыкі «Комунарка» і хлебазавода паднеслі ў падарунак з'езду шматпудовыя тарты і бісквіты, тав. Чарвякоў загадаў перадаць іх у дзіцячыя дамы — няхай нашы дзеці ў шакаладным торце і заварным крэме яшчэ раз убачаць тую бязмежную ўвагу, якую партыя і ўрад праяўляюць да нашай змены, да піонераў і октябрат, якія рыхтуюцца заняць перадавое месца барацьбітоў за соцыялізм.

Мы ў польскім дзіцячым доме імя Фелікса Дзержынскага. Тут дзеці яшчэ не ведаюць пра падарунак з'езда. Сёння апошні дзень канікул. І дзеці катаюцца на каньках, на лыжах, іграюць у даміно, рыхтуюцца заўтра зноў вярнуцца ў школу. У зале дзіцячы гоман, гучны смех. Дзеці расказваюць нам пра свой дом, пра сваіх выхавацеляў, якія замяняюць ім бацькоў, выхоўваюць з іх новых людзей новага грамадства. З любоўю і затоеным гонарам дзеці расказваюць нам пра пяцёра дзяцей сям'і Гжазоўскіх, якія знайшлі прытулак у іх дзіцячым доме. Дзе яны цяпер гэтыя браты і сёстры, якія не без удзячнасці ўспамінаюць сваіх выхавацеляў.

Магдаліна — займаецца ў вышэйшым педагагічным інстытуце на літаратурным аддзяленні.

Рома — рэдактар палітаддзельскай газеты.

Генрых — мастак, скончыў мастацкі тэхнікум, паступіў у мастацкую акадэмію.

Зенон працуе ў друкарні.

Самая малодшая Ядзя яшчэ займаецца ў сямігодцы.

Але ў адпачынку не забылі дзеці і пра з'езд. Ведаюць аб тым, што ўчора было адкрыццё з'езда, што старшынёй з'езда выбран вялікі Сталін, чый ветлівы і строгі позірк з партрэта, што вісіць на сцяне, не раз устрымліваў не аднаго з іх ад празмернай шаласці і непатрэбнага ўчынку.

Вялікая зала хутка напоўнілася дзяцьмі. Прынесеныя падарункі выклікаюць хвалю радасці і ўдзячнасці. Кожнае дзіця па-свойму рэагуе на падарункі. Кожнаму з іх хочацца хоць сёння, хоць зараз пайсці ту-

Па Советкай Беларусі

ВЫНАХОДЦЫ БССР—З'ЕЗДУ СОВЕТАЎ

10.000 ударнікаў-вынаходцаў і рацыяналізатараў, яднаемых таварыствам вынаходцаў БССР у рапарце на імя XI усебеларускага з'езда советаў паведамляюць аб велізарных поспехах у масавым вынаходніцкім руху.

За 1932-33 гады і першае паўгоддзе 1934 года па Беларусі паступіла звыш 30.000 вынаходстваў і рацыяналізатарскіх прапаноў. Рэалізацыя толькі 10.000 прапаноў дала нашай краіне звыш 9 мільёнаў рублёў эканоміі. Многатысячная маса вынаходцаў і рацыяналізатараў налічвае ў сваіх радах слаўных ордэнаносцаў і герояў першай пяцігодкі, як тт. Еўстафьеў, Арш, Капылоўскі, Глайхенгауз, Гофман і інш.

Уключыўшыся ў паход імя VII усесаюзнага і XI усебеларускага з'ездаў советаў, вынаходцы сабралі ў фонд з'ездаў 963 прапановы, якія даюць эканоміі поўмільёна рублёў. Лепшыя паказальнікі па стварэнню фонда вынаходстваў і рацыяналізатарскіх прапаноў далі прадпрыемствы «Большэвік», шаўковая фабрыка імя Куйбышэва, камбінат «Спартак», скурзавод імя Сталіна.

Вынаходцы абавязваюцца забяспечыць далейшы рост паступлення вынаходстваў і рацыяналізатарскіх прапаноў, арганізаваць на буйных прадпрыемствах 30 гурткоў па тэхнічнай вучобе і т. д.

★ ★ ★

НОВЫЯ КНІГІ ДА З'ЕЗДА СОВЕТАЎ

Да XI усебеларускага з'езда советаў выдавецтва Беларускай Акадэміі Навук выдала рад кніг. Сярод іх П. Горын — «Нарысы па гісторыі советаў у 1905 годзе»; зборнік артыкулаў «Совецкая дэмакратыя» — інстытута совецкага будаўніцтва і права; Фрышман — «Прамысловасць Заходняй Беларусі»; «Лістападаўскае паўстанне ў 1830 годзе» — інстытута польскай пролетарскай культуры і інш.

Кожны дэлегат з'езда атрымае падарунак ад выдавецтва — бібліятэчку.

★ ★ ★

АДКРЫЎСЯ ДЗІЦЯЧЫ УНІВЕРМАГ

Учора ў адзнаку ўсебеларускага з'езда советаў у Менску адкрыўся ўзорны дзіцячы універмаг. У магазіне—аддзелы дзіцячага гатовага адзення, бялізны, абутку, цацак, мэблі і т. д. Яго тавараабарот будзе складаць 200.000 руб. у месяц.

ФІНІШ УСЕБЕЛАРУСКАЙ ЗВЁЗНА-ЛЫЖНАЙ ЭСТАФЕТЫ

З Слуцка, Бабруйска, Полацка, Гомеля, Чэрвеня, Бярэзіны, Турава, Жыткавіч, Оршы, з усіх канцоў Совецкай Беларусі прыйшлі на пляц Волі на лыжах фізкультурнікі, каб уручыць з'езду советаў — гаспадару краіны рапарты дасягненняў соцыялістычных прадпрыемстваў, тысяч калгасаў і соўгасаў. Дзесяткі фізкультурных гурткоў, сотні праведзеных гутарак — такавы папярэднія вынікі работы каманд па дарозе.

Гасцей сустракаюць менскія фізкультурнікі. Ім таксама ёсць чым пахваліцца з'езду. Вось, напрыклад, рапарт каманды завода імя Молатава. Завод датэрмінова выканаў гадавую вытворчую праграму, комсамольская арганізацыя падрыхтавала 75 чалавек да здачы ваенна-тэхнічнага экзамену, усе комсамольцы ахоплены тэхвучобай, 45 чалавек здалі нормы на значок «ГПА» першай ступені.

Удзельнікаў эстафеты вітае намеснік старшыні ВСФК тав. **Кузняцоў.**

З пляца Волі фізкультурнікі накіраваліся да Дома ўрада для перадачы рапартаў і прывітання з'езду советаў.

★ ★ ★

КУЛЬТУРНЫ ПАХОД У КАЛГАСАХ

Калгасы «Перамога» і імя Кірава, Пугляеўскага сельсовета, Аршанскага раёна, уключыўшыся ў паход імя XI усебеларускага з'езда советаў, арганізавалі спаборніцтва на чыстую хату калгасніка.

Нядаўна была праведзена ўзаемаправерка выканання соцыялістычнага дагавору. Праверачная камісія з калгаса «Перамога» адзначыла, што ў калгасе імя Кірава 100 калгасных хат маюць чысты выгляд.

Калгасамі гэтага-ж сельсовета набыта кіно-ўстаноўка. Кожны калгас будзе абслугоўвацца кінаперасоўкай не менш, як раз у дэкаду.

★ ★ ★

З ЗАГРАНІЦЫ ПРЫЕХАЎ ЧЭМПІЁН ПА ШАХМАТАХ тав. БАТВІНІК

НЕГАРЭЛАЕ, 15 студзеня. (БЕЛТА). З заграніцы прыехаў чэмпіён СССР па шахматах тав. Батвінік. Ён даў сеанс адначасовай ігры па шахматах з пагранічнікамі, рабочымі і служачымі станцыі Негарэлае на 11 дошках. Сеанс працягваўся 40 мінут. Рэзультат ігры — 10 выйгрышаў у карысць Батвініка і 1 — унічыю з пагранічнікам.

Пасля сеанса тав. Батвінік падзяліўся сваім уражаннем аб паездцы заграніцу і сваёй ігрой з работнікамі совецкай калоніі ў Лондане і Берліне.

атрыманыя ад нацыянал-соцыялістаў пісьмы, у якіх асобам, надаўшым заявы, прапануецца на працягу 24 гадзін «убрацца з Саара», ў праціўным выпадку ім пагражаюць «найгоршымі выпікамі».

15 студзеня ў Маскву прыехалі прадстаўнікі галандскіх гаспадарчых колаў п.п. **фон-Вальры, Молернар і Рэтмайер** для перагавораў па гандлёвых пытаннях.

...баўкі па прадмет прадстаўлення ў жакты, домакіраўніцтвы і т. д.

Нам. старшыні Совета Народных Камісараў БССР
А. СААК'ЯН.

Нам. кіраўніка спраў Совета Народных Камісараў БССР
І. ПЯТРОВІЧ.

13 студзеня 1935 года. г. Менск.

...даклада тав. Сталіна на з'ездзе калгаснікаў (брыгада мастака Бродскага) і даклада тав. Сталіна на XV і XVII з'ездах у маленькім фармаце, у цэлулоідных каробцы. У студзені выходзіць таксама кніга тав. Сталіна аб Леніне. Кніга выходзіць у трох афармленнях: у вялікім фармаце ў цэлулоідным пераплёце, у вялікім фармаце ў картанажы і ў малым фармаце ў каленкоравым пераплёце (масавае выданне). У студзені выходзяць таксама мастацка афармленыя кнігі т. Сталіна: «Да пытанняў ленінізма» і «Аб асновах ленінізма» малога фармата ў арыгінальнай каробцы.

«Правда».

...хоць сёння, хоць зараз пайсці туды, у светлую залу Дома ўрада аддзякаваць з'езду, ураду за ўвагу, за турботы, сказаць, што клопаты дзяржавы аб іх акупяцца ўдубальт, што партыя, урад, дзяржава могуць спакойна працаваць, будучы ўпэўненымі, што расце змена здаровая, моцная, надзейная, комуністычная. Але як уйсці, калі на стале такія смачныя рэчы, і заўтра трэба йсці ў школу, а ў доме з гэтае прычыны сёння генеральная ўборка. І агульнае жаданне дзяцей выказвае чорнавокая Віця, якая просіць нас перадаць з'езду, што заданне ўрада, каб дзеці вучыліся на «добра» і «вельмі добра» яны з гонарам выконваюць і калі ў першай палове года некалькі дзяцей мелі нездавальняючыя адзнакі, то ў другой палове гэтага не будзе, бо так дзеці абяцаюць з'езду і сваё абяцанне стрымаюць.

Абяцаючы дзецям перадаць праз газету іх гарачую падзяку делегатам з'езда, мы пакідаем дзяцей за сервіраваным сталом, ля якога кожнае з іх апетытна зніштажае з'ездаўскія падарункі.

Л. К.

складаць 200.000 руб. у месяц.

...Берліне.

ЗВЕРСТВЫ ІСПАНСКІХ КОНТРРЭВОЛЮЦЫЯНЕРАЎ

Адзін з кіраўнікоў астурыйскіх рабочых дружын **Белларміно Томас**, які ўцёк ва Францыю, расказвае ў «Попюлер» аб гераічнай барацьбе астурыйскіх гарнякоў і аб тых зверскіх рэпрэсіях, якім падвяргаюцца зараз рэволюцыйныя рабочыя.

— Калі 13 кастрычніка я вярнуўся ў Овіедо, — гаворыць Томас, — я бачыў уласнымі вачыма на могілках Сан Эстэбан 18 трупаў, звязаных у адзін ланцуг. 2 з іх — дзеці ад 14 да 17 год. Яны былі зусім зрадаваны шаблямі. У адным доме я бачыў дзяўчыну 18 год, якой адрэзалі абедзьве рукі. Каб прымусіць рабочых выдаць сваіх таварышоў і расказаць дзе знаходзіцца зброя, іх падвяргалі лютым катаванням. Іх катавалі вадою і агнём. У Овіедо аднаго з кіраўнікоў соцыялістычнай моладзі **Францыска Бахільо** збівалі да страты прытомнасці. Як толькі ён прыходзіў у сябе, на яго накідваліся з крыкам: «Дзе зброя? Дзе грошы?». З прычыны таго, што ён маўчаў, яго палажылі нагамі ў агонь, але ён прадаўжаў маўчаць.

Недалёка ад мястэчка Лама групу шахцёраў загналі па пояс у раку. Ім сказалі: «Там зброя, трэба яе дастаць». У рацэ не было ніякай зброі, і рабочых прымусілі прабыць некальні гадзін у халоднай вадзе (справа была ў лістападзе). Затым некаторых з іх расстралялі. Многія ў далейшым памерлі ад запалення лёгкіх».

Асабліваю лютасцю пры падаўленні рэволюцыйнага руху астурыйскіх рабочых вызначыўся капітан Доваль, прысланы ўрадам для пошукаў зброі і расправы з кіраўнікамі руху. Ён атрымаў клічку «астурыйскай гіены».

Адзін афіцэр з жандармерыі, брат капітана, забітага ў баі з паўстанцамі, прыехаў ноччу на грузавіку ў турмы Сама і Оскура, узяў 23 зняволеных, засек усіх шабляй і зрэзаў трупы нажом, так што блізкія ледзь маглі іх пазнаць. Некаторыя са зняволеных былі пахаваны жывымі ў яме, выкапанай імі самімі перад пачаткам катаванняў»...

Паводле слоў Томаса, не лічачы рабочых, загінуўшых у баі, за той-жа час было замучана і забіта каля тысячы рабочых. Рабочыя дамы былі разграблены і спалены.

(«Известия»).

ПРЫЕЗД БЕЛАРУСКАГА ТЭАТРА ОПЕРЫ І БАЛЕТА У ВІЦЕБСК

ВІЦЕБСК. **(Па тэлефону ад карэспандэнта «Звязды»).**

У Віцебск на гастролі прыехаў Беларускі тэатр оперы і балета, які прабудзе тут да 20 лютага.

Віцебскі рабочы глядач горача сустрэў прыезд тэатра. З намечаных тэатрам 25 пастановак за два дні раскуплены білеты на 22 пастаноўкі. Тэатрам будзе паказана «Пікавая дама», «Чырвоны мак», «Севільскі цырульнік» і «Князь Ігар».

З Віцебска тэатр выедзе ў Магілеў, Бабруйск і Гомель.

ШЭМПЕЛЬ.

ЗНІЖЭННЕ ЦЭН НА КАНДЗІЦЕРСКІЯ ВЫРАБЫ

З 15 студзеня па БССР устаноўлены новыя паніжаныя цэны на кандзіцерскія вырабы ўсіх гатункаў. Напрыклад, цукеркі слівачныя, якія прадаваліся па 13 руб. за кілограм, будуць прадавацца па 6 руб. 90 кап. за кілограм; цукеркі «Комунарка» — па 7 руб. 35 кап. замест ранейшай цаны ў 13 руб. за кілограм. Цукеркі з абрыкосавай начынкай будуць прадавацца па 9 руб. 85 кап. за кілограм замест ранейшай цаны ў 12 руб. Слівачнае пячэнне замест 9 руб. будзе прадавацца па 7 руб. 85 кап. за кілограм.

(БЕЛТА).

АБУРАЮЧАЯ БЯЗГРАМАТНАСЦЬ

Сталіца Беларусі да з'езда саветаў адпаведна мастацкі аформлена. На перакрыжаваннях вуліц, на відных мясцах горада нас сунімаюць мастацкі выкананыя, ілюстраваныя плакаты — гэта панарама атлізу і ўчоту творчых сіл пролетарскай рэволюцыі да XI усебеларускага з'езда саветаў.

Кожны працоўны, праходзячы міма гэтых паказальнікаў росту, не можа не прачытаць кожнага слова, кожнай лічбы. Але, на вялікі жаль, тэксты добра мастацкі выкананых рэчаў — лозунгаў, дыяграм, плакатаў — вельмі часта паданы абураюча бязграматна.

Адным з многіх узораў у сэнсе бязграматнага беларускага напісання з'яўляецца хоць-бы тэкст, што на вялікім лісце фанеры выстаўлен на рагу вуліц Энгельса і Совецкай. Там напісана (падаем у арыгінале): «Дорэвалюцыйная **Беларусія** — краіна рэк балот і **бязлічнай** колькасці азёр, курных хат і лучыны, няпісьменная цёмная з сахой, **полукустарнай** прамысловасцю — была скована бездарожжам, векавой **гразёвай** блакадай».

Не гаворачы пра знакі прыпынку, якія ў некаторых мясцах гэтай фразы ігнаруюцца, абураешся той нядбайнасцю, з якою ў нас часта адносяцца да элементарнай граматнасці. Дапусціць у плакаце к з'езду саветаў, дзе паказваюцца нашы перамогі на фронце соцыялістычнага будаўніцтва, шмат граматычных і стылістычных памылак — гэта злачынства.

МІХ. БАЛАШКОЎ.

Нам. адк. рэдактара А. ДЖЭЛЮК.

ЗА АДЗІНСТВА ПРОФРУХУ

ПАРЫЖ, 14 студзеня. (БЕЛТА). Учора адбыўся аб'яднаны з'езд чыгуначнікаў Усходняй лініі, які закончыўся стварэннем адзінага профсаюза. Прысутнічала 600 дэлегатаў, прадстаўляўшых 10.500 членаў рэфармісцкіх профсаюзаў і 3700 членаў унітарных профсаюзаў. Цэнтральнае кіраўніцтва рэфармісцкага профсаюза адмовілася паслаць на з'езд сваю дэлегацыю.

Для кіраўніцтва аб'яднаным профсаюзам створан выканаўчы камітэт. Пасля гэтага чыгуначнага з'езда і раду другіх агульны лік чыгуначнікаў, ахопленых адзінымі профсаюзамі, дасягае 80 тыс. чалавек, з агульнага ліку 120 тыс. членаў унітарных і рэфармісцкіх профсаюзаў чыгуначнікаў.

„ЧАПАЕЎ“ У АМЕРЫЦЫ

НЬЮ-ЙОРК, 14 студзеня (БЕЛТА). Пачалася дэманстрацыя советскага кінофільма «Чапаеў». Сеансы ідуць пры перапоўненай зале і прарываюцца гучнымі воплескамі. «Уорлд тэлеграм» дае наступны водзыў аб «Чапаеве»: «Гэта — спектакль, які надзвычай добра гучыць і пакідае доўтае ўражанне. «Чапаеў» — адзін з лепшых фільмаў, калі-небудзь паказаных заграніцай». Васільевы не толькі аднавілі гістарычныя факты, але і прадставілі іх у сцэнічна ўдасканаленай форме».

МІЖНАРОДНАЯ ХРОНІКА

Як паведамляе агенцтва Гавас з Токіо, **пажарам знішчана трэцяя частка горада Сакай** (Японія). 500 дамоў разбураны, 2 тыс. чалавек без памяшкання. Колькасць ахвяр пакуль што невядома.

Згодна паведамлення з Сафіі, **балгарскі ўрад распусціў кіруючыя органы падможных македонскіх арганізацый**, у тым ліку эміграцкі саюз «Родна зашчыта», саюз студэнтаў-македонцаў «Вардэр» і арганізацыю македонскай моладзі. Роспуск матывуецца пелегальнай двейнасцю гэтых арганізацый, звязаных з вядомым македонскім дзеячом Міхайлавым, які арыентуецца на Італію.

15 студзеня новы поўпрэд СССР у Італіі т. **Штэйн уручыў каралю верыцельныя граматы.**

Як паведамляе літоўскае агенцтва, **працэс нацыянал-соцыялістаў Мемельскай вобласці спынен** з прычыны хваробы старшыні трыбунала, яго памочніка і 3-х адвакатаў. Працэс адновіцца толькі 21 студзеня.

Менск, друкарня «Звязды»

Гукавы кіно-тэатр „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА“	Гукавы гістарычны фільм **АПОШНІ ПОРТ** (Гібель эскадры)
Гукавы кіно-тэатр „Пролетарый“	Мастацкі фільм **ЧАПАЕЎ**
КІНО „ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ“	Вясёлая камедыя **СВЯТА СВЯТОГА ЮРГЕНА.**
Кіно „Спартак“	Вядомы фільм **ТРЫПОЛЬСКАЯ ТРАГЕДЫЯ** ў 7 частках

Жыллёва-зямельнаму кіраўніцтву Менгорсовета

для сталой работы

ПАТРЭБНЫ:

Гарадскі архітэктар-будаўнік,
Інжынер-будаўнік,
Два архітэктары-праектыроўшчыкі,
Архітэктар-планіроўшчык,
Два тэхнікі з архітэктурнай асветай,
Ст. бухгалтар,
Машыністка,
Два водаправодчыкі і электраманцёр.

Зварачацца: Менск, пл. Волі № 2, II паверх, да кіраўніка спраў тав. Салаўёва.

БЕЛШВЭЙТРЭСТ

аб'яўляе **КОНКУРС**

на прадстаўленне лепшых фасонаў швэйных вырабаў к асенне-зімоваму сезону 1935-36 г.

У конкурсе могуць прыняць удзел арганізацыі і аддзельныя асобы- мастакі-мадэлісты, закройшчыкі-канструктары.

За прынятыя конкурсам лепшыя фасоны ўстанаўляецца 14 прэмій, з якіх:
1 прэмія—750 р.,
2 „ па 500 р.,
3 „ па 300 р.,
2 прэміі **па 150 р.**
4 прэміі **па 100 р.**

Фасоны павінны быць прадстаўлены **Цэнтральнай лабараторыі Белшвэйтрэста (Менск, Пролетарская, 4) да 1 САКАВІКА 1935 г.**

на наступныя вырабы:

1. Жаночае паліто зімовае для дарослых і дзяцей.
2. Жаночае плаццё баваўняна-папяровае для дарослых і дзяцей
3. Мужчынскае паліто зімовае для дарослых і дзяцей.
4. Касцюм мужчынскі суконны для дарослых і дзяцей.

Прэміі будуць выданы праз 10 дзён пасля зацвярджэння фасонаў.

БЕЛШВЭЙТРЭСТ.

Даводзіцца **ДА ВЕДАМА** ўсіх устаноў,

што кантора **МАЛЯРШКЛОБУД**

праводзіць розныя малярныя і шкляныя работы

як у г. Менску, так і на перыферыі.

Прымаюцца заказы на ЗАШКЛЕННЕ ПАРНІКОВЫХ РАМ з ШКЛА канторы.

Адрас: г. Менск, Рэволюцыйная, 3, ва двары.

КІРАЎНІЦТВА ВОДНАЙ ГАСПАДАРКІ НКЗ БССР „БЕЛВОДГАС“

(Менск, Дом Урада, пакой № 460)

абвяшчае да ведама зацікаўленых арганізацый, што ім прыступлена да ЗАКЛЮЧЭННЯ ДАГАВАРОЎ на правядзенне работ на 1935 год.

Белводгас прымае на сябе: правядзенне **гідратэхнічных вышуканняў** і складанне праектаў абсушвання забалочаных зямель, **меліярацыйна-будаўнічыя** абсушальныя работы па зацверджаных праектах, вышуканні; складанне праектаў і пабудову **дробных гідра-электрастанцый;** пабудову **буравых студняў** і **насоснага абсталявання іх;** устаноўку **ветрарухавікоў** і **эрліфтаў;** пракладку **водаправодаў** с.-г. значэння.

ДАГАВАРЫ ПАВІННЫ БЫЦЬ ЗАКЛЮЧАНЫ ДА 15 ЛЮТАГА 1935 г.

МЕНСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ БУДАЎНІЧЫ ТЭХНІКУМ

(былы політэхнікум)

аб'яўляе набор НА ПАДРЫХТОЎЧЫЯ КУРСЫ

па аддзяленні: **промжылбуд, ацяпленне і вентыляцыі** і ў **ВЯЧЭРНІ БУДАЎНІЧЫ ТЭХНІКУМ** а спецыяльнасці **промжылбуд.**

Паступаючыя павінны мець адукацыю ва 6 груп семігодкі.

Заняткі вячэрнія, стыпендыяй і інтэрнатам залічаныя на курсы не забяспечваюцца.

На вячэрняе аддзяленне прымаюцца рабочыя, маючыя 2-гадовы вытворчы стаж па будаўніцтву.

Апошні тэрмін падачы заяў 25 студзеня г.г.

Паступаючыя павінны прадставіць наступныя дакументы: завераную анкету, пасведчанне аб адукацыі, даведкі аб соц. становішчы, аб месцы працы, аб нараджэнні, аб стане здароўя, 2 фотакарткі.

Дакументы дасылаць па адрасу: Менск, вуліца К. Маркса, 5.

ДЫРЭКЦЫЯ.

ТЫРАЖ 3-й латарэі ЧЫРВОНАГА КРЫЖА, меўшы быць у пачатку студзеня, **АДКЛАДЗЕН да канца лютага 1935 г.**

Аб парадку аплаты выйгрышаў будзе апублікавана ў дзень тыражу.

Рэдакцыі „ЗВЯЗДЫ“ патрэбен **СТЫЛЬРЭДАКТАР.**

Зварачацца: Совецкая, 63, 3 паверх, сакратарыят.

Тыраж 90.800.

Ул. Галоўлітбела № К—1014.

ПРЭЗІДЭНЦКАЯ БІБЛІЯТЭКА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ